

ՊԵՐՊԵՐՆԵՆ ԱԶՐԺԵՐՆԵՆ

ԳԻՇՏՐՈՌԻԿ ԵՒ ՅԵՐԵՎԱՆ

ԳԼՅԻՐԷ - 1924

ՅԱՅԺԱԳԻՐ - ԾՐԱԳԻՐ

ՄՆՊ
-ԳԱՀԻՐԷ-

ՊԵՐՊԵՐԵՆՆ ԱԼԵՐԺԱՐԵՆՆ

ԳԻՇՏՐՈՌԻԿ ԵՒ ՅԵՐԵԿԱՆՅ

ԳԱՀԻՐԷ - 1924

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

Ի Կ. ՊՈԼԻՍ 1876

Ռ. Յ. ՊԵՐՊԵՐԵՆՆ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ - ՏՆՕՐԷՆՆԵՐ

ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ Ի ԳԱՀԻՐԷ

Օ. Ռ. ՊԵՐՊԵՐԵՆՆ

Ե. Ռ. ՊԵՐՊԵՐԵՆՆ

Վկայեալ Լօգանի Համալսարանին

Վկայեալ Բարիզի Համալսարանին

Գիտութեանց Ֆախիլթէն

Դպրութեանց Ֆախիլթէն

ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Պերպերեան Վարժարանը հիմնուած է Կ. Պոլսոյ մէջ 1876 Հոկտեմբեր 1-ին: Իր նպատակը եղած է, Հիմնադրին խօսքերով, ընծայել Ազգին լուսամիտ եւ ազնուասիրտ անդամներ: Իր շուրջ կես դարու ընթացքին ունեցած է բազմաթիւ շրջանաւարտներ որոնց կեանքը լաւագոյն ապացոյցն է իր ոգիի արժեքին: Այսօր իրադարձութիւնները կուտան աննախընթաց կարեւորութիւն մը Կ. Պոլսէն դուրս, Միջերկրականի շուրջը սփռուած հայութեան. եւ Պերպերեան Վարժարանի Տնօրէնութիւնը խորապէս զգալով պատրաստութիւնը տարածելու իր գործունեութիւնը — անայլայլ պահելով նկատագրի իր գիծը — Նոր Պերպերեան Վարժարանը կը հիմնէ Գահիրէի մէջ որ բնական կեդրոն մը կը ներկայանայ հայութեան այլազան համախմբումներուն:

Պերպերեան Վարժարանը կը բացուի Գահիրէի մէջ գիշերօթիկ եւ ցերեկեայ աշակերտներու համար:

Հայ եւ օտար ոյժերէ կազմուած ձեռնհաս Ուսուցչական Մարմնի մը միջոցաւ ան կուտայ նախնական եւ երկրորդական աստիճանի ամբողջական կրթութիւն մը, որ մէկ կողմէ կատարելապէս կը պատրաստէ գործնական կեանքին, առեւտրական հրապարակը, դրամատանց ու

մեծ ընկերութեանց ասպարեզները բանալով վարժարանին ընթացաւարսներուն առջեւ եւ միւս կողմէ, անոնց որ կը փափաքին մասնագիտական կրթութիւն մը բացանալ, կ'ապահովէ եւրոպական համալսարաններու եւ հասարակական բարձր վարժարաններու մուտքի իրաւունքը :

Վարժարանը ուսման չափ նախանձախնդիր է խրճանելու բարոյական ու ֆիզիքական կրթութիւնը իր աշակերտներուն, զանոնք ազնիւ եւ կորովի նկարագրով, առողջ ու քաջակազմ մարմնով հայ երիտասարդներ պատրաստելու համար :

Տնօրէնութիւնը վարժարանին համար գիշերօթիկ եւ ցերեկեայ դպրոցի առողջապահական եւ այլ զանազան անհրաժեշտ յարմարութիւնները ներկայացնող շէնք մը եւ գէտին մը բնօրէն է :

Գիշերօթիկ աշակերտները կը վաղէն բնականաւոր մանրամասն խնամք եւ կ'ստանան ընկերային ազնիւ կենցաղի մը սովորութիւնները :

Վարժարանը կուսայ յատկապէս խնամուած առողջ եւ առատ սնունդ մը :

Բոլոր աշակերտները դպրոցին սեմէն ներս քէ դուրս աստիճան եւն բազմապիսի հոգածութեան մը որ Տնօրէնութեան ամենօրեայ նպատակն է :

Ստորեւ Տնօրէնութիւնն կը ներկայացնէ համառօտակի, զանազան գլուխներու մէջ, վարժարանի ուսուցման եւ դաստիարակութեան գլխաւոր կէտերը :

Ա. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ

ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ

ա. ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

Պերպերեան Վարժարանի մէջ կազմակերպուած է Ֆիզիքական խնամեալ կրթութիւն մը որ կը ձգտի, ամեն միջոցներով, ամբողջ կեանքին համար առողջ պահել, չարճաւ, ուժով եւ գեղեցիկ դարձնել աշակերտին մարմինը, այդպէս զայն գերազանց գործիք մը ու գրաւական մը ընելու՝ պատանիին մէջ զարգանալի իմացական եւ բարոյական կեանքին: Մէթոդիկ ոգին ուրեմն, վարժարանին մէջ տիրող մթնոլորտին եական յասկանիւթերէն մին կը կազմէ:

Դպրոցը կ'աշխատի նախ իր աշակերտներուն տալ առողջ ու լաւ իմացուած չարճաւ կեանքի մը
Առողջ կեանք սովորութիւնները: Մաքրութիւն (պաղ ջուրի սովորութիւն, յանախակի լոգանքներ), ժուժկալութիւն, բարեխառնութեան փոփոխութեանց եւ միեմպաներու դեմ ապահովութիւն, առողջաբանական ինքնաճանաչում, մոլութեանց դիմադրութիւն, կը կազմեն կարեւոր յասկութիւնները զորս վարժարանը կը շանայ ապա-

նովել իր առակերտներուն՝ դասերու եւ դասախօսութեանց միջոցաւ ու մանաւանդ ամենօրեայ կեանքին կազմակերպութեան եղանակին ազդեցութեամբ :

Վարժարանին բժիշկը միայն հիւանդութեանց պարա-
Բժշկական Գննութիւն զային համար չէ: Իւրաքանչիւր
Եւ Խնամք առակերտ տարին երեք անգամ
կ'անցնի բժշկական ամբողջ
գննութենէ մը, նանչցուելու համար իր կազմին ու առող-
ջութեան իսկական վիճակին մէջ ու ըստ այնմ առաջ-
նորդուելու համար իր կեանքին մէջ: Այս առթիւ կազ-
մուած առողջութեան վիճակացոյցները մաս կը կազմեն
իւրաքանչիւր առակերտի համար վարժարանին պահած
անձնական *շտապիտ*: Հիւանդութեան մը պարագային
դպրոցը յատուկ հիւանդարան սենեակի մը մէջ բժշկի
եւ հիւանդապահուոյ խնամքի տակ կը դարմանէ առա-
կերտը:

Տղայոց ֆիզիքական զօրացումը ձեռք կը բերուի մարմ-
Շուէտական նամարզական զանազան դրութեանց
բանաւոր կիրարկութեամբ: Բոլոր առա-
Մարզանք կերտները ամէն առաւօտ կը կատարեն
խմբովին Շուէտական Մարզանքը որ մարմնին ներդաշնակ
զարգացման եւ զօրացման լաւագոյն դրութիւններէն մին է:

Շաբաթուան մէջ նախատեսուած ժամերու առակերտները
Հին Յունական կը կիրարկեն նաեւ Հին Յունական
*շտապիտ*ի մարմնակրթական խա-
Նստակեր ղերը. վազել, ուսնուլ, սկաւառակ,
զունք եւ նեւ արձակել:

Թէ ֆիզիական եւ քէ բարոյական կրթութեան տեսա-
Անգլիական կէտով իրենց քանկագին արդիւն-
Դաշտային տաղեր ներուն համար Տնօրէնութիւնը կը
 գնահատէ նաեւ անգլիական դաշ-
 տային խաղերը — Ֆութ շշ, Կրիկէթ շշ եւն — զորս
 կը կազմակերպէ եւ կը ֆաշալէրէ դպրոցին մէջ: Յատուկ
 մէտայլներ եւ պատուոյ դրօշներ կը պատուեն յունական
 քէ անգլիական այս զանազան մարզանքներուն մէջ նը-
 շանակելի հանդիսացող աշակերտները կամ դասարա-
 նական խմբակցութիւնները:

Վարժարանը պիտի ունենայ իր մասնաւոր սփառա-
Սփառութիւն կան կազմակերպութիւնը: Զօր. Պատրն
 Բաուլի պատանեկան դաստիարակու-
 քեան այս դրութիւնը մեծ արժեք մը կը ներկայացնէ:
 Սփառական կեանքը իր զանազան վարժութիւններով,
 արշաւանքներով, բանակումներով եւ մանաւանդ աս-
 պետական ոգւոյ իր յասկանիշերով լաւագոյն մթնոլորտը
 կ'ստեղծէ պատանիներու բարոյական, իմացական եւ
 ֆիզիքական գործունեութիւնները առողջ, մաքուր եւ
 խանդավառ ամբողջի մը մէջ ձուլելու համար:

Բ. ԻՄԱՅԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

Ոչ քէ աշակերտին միտքը ծանրաբեռնել եւ խնդել
 այլ պատրաստել, կազմակերպել զայն առողջ գործունեու-
 քեան մը համար. այս է վարժարանին մէջ տուած իմա-
 ցական կրթութեան նպատակը: Ուստի, բոլոր նիւղերը
 կը ձգտին անհրաժեշտ ծանօթութիւնները եւ լեզուներու

գործնական վարժութիւնը սալով հանդերձ այդ առօրե
արեցնել եւ կազմել մանաւանդ տղայոց դիտելու, դա-
տելու, տրամաբանելու, գտնելու, մէկ խօսքով իրակա-
նութիւնը խորհելու եւ արտայայտելու կարողութիւնը:
Իմացական կրթութեան մէջ կիրարկուած մեթոտները հե-
տեւաբար գործունեական են մանաւանդ եւ անհրաժեշտ
չափով միայն կը դիմեն տղայոց մտքի կրաւորութեան:

Լեզուները իբրեւ խորհելու սեանքի միջոցներ եւ
գործնական կեանքի մէջ յաջողութեան
Լեզուները առաջնակարգ գործիքներ, կ'ուսուցուն
մեծ խնամքով: Վարժարանը կ'աւանդէ բացի առ-
խարհաբար ու գրաբար *հայերէնէ, ֆրանսերէն եւ*
անգլիերէն բոլոր կարգերուն մէջ, բոլոր աշակեր-
տաց պարտաւորիչ կերպով: Ասոնցմէ զատ իւրաքանչիւր
աշակերտ կը սովորի *արաբերէն, նոր յունարէն* կամ
եթովպերէն լեզուներէն մէկը ըստ իր բնական երկրի
պահանջներուն եւ ծնողաց փափաքին:

Վարժարանը կը ջանայ որ աշակերտը տիրանայ որքան
կարելի է կանուխէն կենդանի լեզու-
Մէթոտը ներու գործածման: Առ այս առաջին
Լեզուաց մէջ չորս նախապատասխան կարգերը,
որոնց մէջ տղայոց տարիք գիրենք գերազանցապէս աւակ
կը դարձնէ խօսքի սովորութեանց ստացման, կը գործած-
ուին առաւելապէս լեզուները ուսուցանելու, առանց
զանց քնելու միւս նիւղերը որոնք սակայն լեզուները
կիրարկելու կը գործածուին մանաւանդ: Այս կարգե-
րուն մէջ կը գործադրուին ամենալայն չափով անմի-
ջական, խօսելավարժական մեթոտները, տեսական եւրա-

կանութիւն եւ լեզուի բանական ու նրբին տիրացումը վերապահուելով առաւելապէս ուսումնարանի կարգերուն :

Իրենց հայրայրած ծանօթութեանց ներկայ կեանքին մէջ ունեցած գերազանց կարելութեանը պատճառաւ եւ միջին իրենց տուած դրական եւ հաստատ խորհելակերպին համար գիտութիւնները նոյնպէս, կ'ուսուցուն վարժարանին մէջ հիմնովին : Ուսողութիւն, բնագիտութիւն, բնալուծութիւն, բնապատմութիւն եւ մարդկային գիտութիւններ (աշխարհագրութիւն եւ պատմութիւն) կ'աւանդուն թողոր կարգերուն մէջ երկրորդական վարժարաններու ծրագրին պահանջած աստիճանով :

Այս նիւղերուն մէջ ալ կրաւորական, դասագրքային եւ յիշողութեան միայն կոչում բնող մեքոսներէն վնդական կերպով կը նախընտրուի գործունէական մեքոսը : Առակերտը կարելի եղած չափով դէմ առ դէմ կը դրուի ուսումնասիրելի իրականութեան եւ կը հրաւիրուի դիտելու, դատելու զայն, փորձարկելու անոր վրայ, ինքն իսկ զտնալու անոր իսկական գիծերը եւ օրէնքը : Առ այս վարժարանը բնագիտական ու բնալուծական աշխատանքի մը մէջ կը կազմակերպէ առակերտաց իսկ ձեռնով կատարուած գիտական փորձարկութիւններ : Նոյնպէս, առակերտք յանախ կը տարուն գիտական պոյսներու ըլլայ բնութեան, ըլլայ կենդանաբանական եւ բուսաբանական պարտեզներու, ագարակներու, գործատուներու կամ մուսէոններու մէջ . պարտաւոր ըլլալով

յեսոյ իրենց տեսածներուն, հաւաքած իրերուն, կազմած ուրուագիծերուն, առած լուսանկարներուն մասին յասուկ տեղեկագիր մը ներկայացնելու ուսուցչին:

Պերպերեան վարժարանի Տնօրէնութիւնը Հայ իրականութեան համար կը կարծէ լուծած ըլլալ երկրորդական վարժարաններու արդիացման մեծ հարցը, վարժարանին բարձրագոյն երկու կարգերը բաժնելով երեք հասնումներու: Առակերտները այս կարգերուն մէջ խմբովին եւ անխօս կը հետեւին ընդհ. զարգացումը ապահովող նիւղերուն. բայց ըստ իրենց մասնաւոր ընդունակութեանց եւ նպատակներուն կ'ընտրեն *առեւտրական, գիտական եւ դպրութեանց* հասնումներէն մին, հոն մասնաւորաբար պատրաստուելու համար վարժարանէն վերջ ընդգրկելի ուղղութեան մէջ անմիջական յաջողութեանց:

Այս հասնումը կը պատրաստէ վարժարանի շրջանաւարտները մտնելու ուղղակի առեւտրական ստպարեզը, դրամասուններու եւ մեծ ընկերութեանց մէջ, առակերտներուն ճալով առեւտրական վարժարանի մը ուսուցումը: Հոս կ'աւանդուին տնտեսականութիւն, առեւտրական քրթակցութիւն հայերէն, անգլիերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներով. մեքենագրութիւն եւ սլագրութիւն, դրամասանց եւ ելեւմտական հաստատութեանց գործառնութիւններ, վաճառագիտութիւն, առեւտրական աշխարհագրութիւն եւ պատմութիւն, տնտեսագիտութիւն եւ առեւտրական օրէնրսգիտութիւն: Առակերտները այս զանազան նիւղերուն մէջ կ'աշխատին գործնական մեքոսներով:

Ֆրանսական 12-1-ներու *mathématiques spéciales*-ի
 Գիտական կարգին կը համապատասխանէ վարժա-
 Հաստատւած րանին գիտական հաստատւած ուր ուսա-
 նողները կը պատրաստուին ուղղակի
 մտնելու հարստագիտական բարձրագոյն վարժարանները
 եւ գիտական ֆ-1-1-ները : Բնագիտութիւն եւ բնա-
 պատմութիւն աւելի առաջ կը սարուին այս դասարան-
 ներուն մէջ, եւ աշակերտները մասնաւորաբար կը
 վարժուին ուսողութեան բարձրագոյն ճիւղերուն համար :
 Կը տեսնեն վերլուծական երկրաչափութիւն, եւ ուսո-
 ղական վերլուծութեան տարերքը, մեքենագիտութիւն,
 զծագրական երկրաչափութիւն եւ հարստագիտական
 զծագրութիւն :

Այս հաստատւածը մէկ կողմէ նպատակ ունի գրական բնոյ-
 Դպրութեանց եւ հանուր զարգացման մը առաջ-
 Մանկավարժութեան նորոգելու, ինչպէս եւ պատրաս-
 Հաստատւած տելու այն աշակերտները որ կը մը-
 տրուին եւրոպական համալսա-
 րաններու դպրութեանց եւ օրէնսգիտական Ֆաֆիւլքները
 մտնել. միւս կողմէ կը ջանայ լրացնել մեր մէջ վարժա-
 պետանոցի մը պակասը, մանկավարժական գործնական
 զարգացում մը եւ փորձառութիւնը մը ապահովելով փա-
 փափուլ աշակերտաց : Հաստատւածին աշակերտները առաջ
 կը տանին հայերէն գրաբարը, կը տեսնեն լատիներէնի
 տարերքը, եւրոպական եւ արեւելեան հին եւ նոր ազգե-
 րու բաղդատական մատենագրութիւնը, կը վարժուին
 իմաստասիրական հեղինակներու մեկնութեան. կ'ուսանին
 մանկաբանութիւն, մանկավարժութեան պատմութիւն եւ
 կրթական արուեստավարժութիւն :

Պերպերեան Վարժարանը իր աւանդած այս զանա-
զան գիտութիւններն ցրուած ու
Համադրութիւն առանց համադրութեան չի ձը-
գեր: Հիմնադրին օրերէն ի վեր իր յաշկանչական
նիգերէն մին եղած է համադրական ուսումներու
մէջ խտացնել եւ սեղմ խուրցի մէջ միացնել բոլոր
ծանօթութիւնները, կեանքը խորագոյնս ըմբռնելու եւ
ազնուագոյնս ապրելու կամքին վերածելու համար
զանոնք: Իմաստասիրական ուսումներն են որ կը կա-
սարեն այդ էական գործը: Վարժարանին վերին կար-
գերուն մէջ հասած ուսանողը կը հրաւիրուի նանչնալու
Եսը որ իրն է — (հոգեբանութիւն) — նանչալու ընկե-
րութիւնը որուն հետ կոչուած է բաղադրուիլ այդ Եսը
(ընկերաբանութիւն)., ու անոնց խորը ըմբռնելու եւ
սիրելու նշմարտութեան (տրամաբանութիւն), գեղեցկու-
թեան (գեղեցկագիտութիւն) եւ բարոյականութեան (բա-
րոյագիտութիւն) արժեքները որոնք իր իմաստը կուտան
կեանքին: Ուսանողը կը հրաւիրուի այսպէս ի վերջոյ
Հայ եկեղեցւոյ Աւանդութեան — ուր մեծցուած է իսկայ
սիոց — ընդելուզելու այն խորհրդածուած հաւատքը
որ անհրաժեշտ է կեանքը ապրելու համար (ընդհանուր
իմաստասիրութիւն):

Այս ուսումներն, ինչպէս կը տեսնուի, ամենէն հա-
մադրականներն ու տեսականներն մէկ տեսակետով, իբրեւ
ամենէն իրապէս եւ արդիւնաւոր կերպով գործնական-
ներն կ'ըմբռնուին վարժարանին կողմէ ու կ'ուսուցուին
ըստ այնմ:

Դպրոցը կ'ուզէ անոնց Զուլարանին մէջ բոլոր ծա-
նօթութիւններն ու վարժութիւնները սիրոյ եւ քաջութեան
վերածել, մէկ խօսքով ապրելու առաքինութեան:

գ. ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

Պերպերեան Վարժարանի վերջնական նպատակը այսպէս Հայ Ազգին համար հասցնել է շիտակ եւ մա-
փուր նկարագրի, ազնիւ անձնաւորութեան, իրական ու
կորովի կամփի տէր Հայ երիտասարդներ: Բարոյական
կրթութիւնը Տնօրէնութեան վերին եւ ամենաեական
հոգը կը կազմէ հետեւաբար, Ֆիզիքական եւ իմացա-
կան կրթութիւններն ըմբռնուելով անոր առաջնորդող,
անոր յանգող համբաներ:

Նկարագրի, անձնաւորութեան, կամփի դաստիարա-
կութիւնը իրագործելու համար վարժարանը կը գործածէ
վերոյիշեալ իմացական ու ֆիզիքական կազմութեան մի-
ջոցներէն զատ, նաեւ ամբողջ դրութիւն մը բուն իսկ բա-
րոյական կրթութեան, որ իրեն առարկայ ընելով աշա-
կերտներու զգայնութիւնն ու առօրեայ գործունէութիւնը,
կը ձգտի ձեւել ասոնք աշակերտ բարոյական հեմարիտ
«Տ» մը հասցնելու ի խնդիր:

Դպրոցին մթնոլորտը ուր ամեն օր կ'ապրի, կը շնչե-
տան երեւութապէս ու շատերու համար
Մթնոլորտ աննշմարելի, իրապէս սակայն ամե-
նակարեւոր ազդակն է աշակերտներու բարոյական կազ-
մութեան: Տնօրէնութիւնը մեծապէս գիտակից է այս բա-
նին: Իր մշտաեւ հոգն է այդ մթնոլորտը ընել, պահել
մաքուր, կենսասու, բարոյական բոխչի հիւրնկալ: Պեր-
պերեան Վարժարանի յատկանիւթներէն մին եղած է միշտ
մթնոլորտ մը, ու այսպիսի մթնոլորտ մը ունեցած ըլլալ
ու աշիկայ իրմէ անցած հոգիներուն տուած է բարոյա-
կան անջնջելի եւ մասնաւոր երանգ մը:

վարժարանը կը կիրարկէ լաւ իմացուած կար-

Կարգապահութիւն գապահական դրութիւն մը:

Նպատակն է ոչ թէ ջնջել աշակերտին անձնաւորութիւնը զայն հրամաններ եւ կանոններ զործադրող մարդամեքենայի մը վերածելով, այլ այդ անձնաւորութիւնը բարձրացնել, զայն օժտելով հասարակաց բարձր կեանքի մը մասնակցելու առաքինութեամբը:

Եսին մեջ թէ ընկերութեան՝ չի կայ բարձր կեանք առանց **Կռքի**: Տղան կը կրթուի այնպէս որ բարձր կեանքին յատկանիւշներէն մին եղող եւ յանախ անոր գեղեցկութիւնը շինող այդ **Կռք**-ին պարտադրած հիգը եւ ի հարկին զրկոււմ իրագործէ եւ ընդունի հրեւումնով: Այդպէս ընկերային բարձր կեանքի ազդակ մը եղած ըլլալու գիտակցութիւնն է որ կը հիմնէ հոգիներու մեջ հեգրիս ու հեմարիս կարգապահութեան ոգին, ու մարմնական պատիժներն ու բռնական միջոցներն աւելորդ կը դառնան հետզհետէ: Յորդորը, արժանապատուութեան կոչոււմը ու բարոյական պատիժները — ամենքը տղան սիրով օժուած — կը բաւեն այսպէս վարժարանին:

Գործունեութիւնը դաստիարակելու համար քանկագին

Չեռարուեստները միջոց մը կը կազմէ ձեռարուեստներու կիրարկութիւնը դպրոցին մէջ: Ասկէ՝ այն մեծ տեղը զոր ներկայիս կուտան անոր ամերիկեան եւ եւրոպական նոր դպրոցները: Փայտէն, երկաթէն, կաշիէն, կաւէն շինելու համար մարդուն օգտակար առարկան ու զայն հաշակին ու շնորհին դրուածովը պատուել կարենալու համար պէտք է իրագոր-

ծել նոյն ինքն լաւ նկարագիրը բաղկացնող յասկութիւններէն շատերը: Ձեռներեցութիւն, համբերութիւն, յարասելութիւն, կասարելութեան բժախնդրութիւն, շիտակ տեսողութիւն ու դասողութիւն, գործնական շնորհք, խոնարհ գործին սերը, խոնարհ աշխատութեան սերը եւն եւն, նշմարիտ արուեստաւորին անհրաժեշտ յասկութիւններն են ու զանոնք ունեցող նկարագիր մը որչա՛փ մօտեցած պիտի ըլլայ լաւ նկարագրի իսեալին. ու ի՛նչ բարիք պիտի ըլլար երբ մեր զաւր դպրոցին մէջ զբժնային անմիջական ու գործնական առիթներ այդ յասկութիւնները զարգացնելու համար իրենց մէջ: Ձեռարուեստները անա գերազանցապէս կուտան այդ առիթները: Պերպերեան Վարժարանին մէջ առայժմ փայտի, եւ աւելի վերջը ուրիշ ձեռարուեստներու համար ալ, արհեստանոցի մը մէջ աշակերտները պիտի աշխատին կանոնաւորաբար: Պիտի ըլլայ նաեւ երկրագործական աշխատութեանց համար գետին մը: Տղաքը պիտի կազմեն փոքր արհեստապետութիւն մը իւր աշակերտի, արհեստաւորի եւ վարպետի աստիճաններով որ պիտի վարէ ինք իւր գործերը իբր փոքր *coopératif* մը եւ որուն արտադրութիւնները նիւթեր պիտի հալթալթեն, միւս կողմէ, առեւտրական հասուածին աշակերտներուն վարժական գործառնութեանց: Փոքր գործի աշխարհ մը այսպէս նշմարիտ ու առաքինի գործի մարդուն կեանքին մէջ պիտի կրթէ պատանիները:

ԴԵՂԱՐՈՒՆՍՏՆԵՐԸ պիտի կասարելագործեն այս կրթութիւնը: Անոնք արդարեւ կը վարժեցնեն մարդը տեսնալու իրերուն բարձրագոյն ու իսկական կերպարանքը. կը վարժեցնեն մարդը ինքզինքը իւր ազնուագոյն ու խո-

րազոյն ձեւին մեջ արտայայտելու : Ասով անոնք մարդոց
 տուած անխառն ու վերին հրնուանքէն զաս, բարոյական
 տեսակէտով գերազնուացման դպրոց մը կը կազմեն.
 որովհետեւ գեղարուեստից հաշակին հասած մէկը հետք-
 հետէ նուազ պիտի հանդուրժէ վարքի սգեղութեան ու
 հետզհետէ աւելի պիտի փնտռէ արարմներու գեղեցկու-
 քիւնը որ բարձր բարոյականն է : Ահա ինչո՛ւ իր Հիմ-
 նադրին աւանդութեամբը Պերպերեան Վարժարանը միշտ
 առաջնակարգ կարեւորութիւն մը տուած է գեղարուես-
 տական կրթութեան :

Նայուածքի ընդգրկածին մեջ գեղեցիկը եւ եականը
 Գծի-Գոյնի ըմբռնել ու ներկայացնել, ձեռքը շը-
 Սրուեստներ նորհալի արտայայտիչը դարձնել աչքին
 ու երեւակայութեան պատկերներուն.,
 գծագրութեան, նկարչութեան եւ ձեւակերտութեան (*mo-
 delage*) ժամերը զանազան տեսակի վարժութիւններով —
 բնականին վրայէն գծագրութիւն, ազատ յօրինում եւն —
 այս յատկութիւնները պիտի ջանան զաւելցնեն, որ յանախ
 բնական շնորհ մը ունին անոնց համար : Գեղագրու-
 քիւնը եւ իրեն կապուած տեսակը խնամելու արուեստը
 — որ կ'ըմբռնուի իբր դպրոցին յատուկ գեղարուեստ մը
 — պիտի ամբողջացնեն այս կրթութիւնը :

Երգել' ու ազնուական շարժումներուն վարժուիլ այդ
 Զայնի եւ Շարժման երգովը ներշնչելով շարժու մար-
 Սրուեստներ միւր., երաժշտութեան եւ անոր
 կապուած պարի — Տալարի
 ու Հայկական պարի — դասերը կը ձգտեն այս շնորհ-
 ներով օժտել զաւել : Վարժարանը կ'ունենայ իր երգչա-

խումբը եւ պարախումբը : Փափափուկներ կրնան նաեւ
ստանալ ջութակի եւ դաշնակի դասեր :

Գրականութիւնը վերջապէս ու անոր կապուած շա-
րադրութեան , արտասանութեան
Խօսքի Արուեստներ ու հրապարակախօսութեան ար-
ուեստները կենդանի ուսուցման մը առարկան կը կազ-
մեն : Այս ուսուցման նպատակն է պատանին մղել հաս-
կընալու եւ սիրելու գրականութիւնը ու զայն վար-
ժեցնել անկեղծ , նեմարիս ու ազնիւ խօսք գրելու եւ
խօսելու :

Բոլոր այս գեղարուեստներուն մէջ Հայ Ազգային ,
Տոհմային նկարագիրն է որ դպրոցը նախանձախնդիր է
շեշտելու : Այսպէս դպրոցը կ'ուզէ նոր սերունդին մէջ
ազդակ մը ըլլալ հայ մշակոյթին նեմարիս գնահատու-
թեանն ու զարգացման , հայ ինքնուրոյն մշակոյթին՝ որու
ընկերային եւ գեղագիտական արժեքին ու կարելիութեանց
խորապէս կը հաւատայ :

Ձեռարուեստներու եւ գեղարուեստներու արքնցուցած
Ընկերային շնորհի ու նկարագրի այս յատկու-
Բարեկրթութիւն քիւնները վարժարանը նախան-
ձախնդիր է անմիջապէս օգտա-
գործելու եւ հակաիշխելու աշակերտներու ընկերային
բարեկրթութեան կազմութեան մէջ : Աշակերտներէն կը
պահանջուի հազուաժին , խօսուածքին , քաղուածքին ,
բարեւին , շարժումներուն , հաշին մէջ ազնուածել ,
նեմարապէս բարեկիրք ըլլալ : Առ այս բոլոր աշակերտ-
ներու եւ մասնաւորաբար զիշերօքիկներու կեանքը , ըն-
կերային ու ընտանեկան միջավայրի տիպարին վրայ կազ-

մակերայուած է: Ճաշասեղանը, ընկերային հաւաքումները, հանրային կեանքի մասնակցութեան ժամերը միջոցներ կը նկատուին բարեկիրք կեանքի սովորութիւնները զարգացնելու անոնց մէջ:

Դպրոցական սովորական զբաղումներէն դուրս առաւելեւ
Ընկերային կերտաց առիթ կը տրուի վարժարանին մէջ ապրելու ընկերային
Գործունէութիւն կեանք մը ուր պէտք է, մեր տոնմային գլխաւոր պակասներէն մին կազմող, հաւաքական համեմատելի ու ազնիւ գործունէութեան վարժութիւն:

Առակերտները իրենց կը կազմակերպեն հաւաքոյրները, հանդէսները, դպրոցական տարրական կարգապահութիւնը, մատենարանի, արհեստանոցի, գիտական աշխատանոցներու, դասարաններու խնամքը, ընկերային բարի գործակցութեան ոգով: Դաստիարակները կը հսկեն որ այդ զանազան գործունէութեանց մէջ նորաբողբոջ նստերը վարժութիւն այլասիրտէն բաղադրուելու եւ ընկերային կեանքը յորինելու եական արուեստին:

Տնօրէնութեան ջանքն է այսպէս վարժարանը ընել միջավայր մը որ արթնցնէ, կազմութեան հրաւիրէ ու զօրացնէ հայ ազնիւ ու ընկերային անձնաւորութեան, կորովի ու շիտակ նկարագրի բոլոր ձգտումներն ու յաջողութիւնները: Եւ քեռ առակերտը իրապէս ու խորապէս կը կազմուի այդ ուղղութեամբ, այդ կ'ստուգէ իւրաքանչիւրով հետաքրքրուելով եւ դաստիարակներէն միոյն միջոցաւ մօտեցալով իւրաքանչիւր առակերտի: Իր հոգւոյն հասունեցալով լայն տարիքին իւրաքանչիւր պա-

սանի դաստիարակ մը կ'ունենայ այսպէս իրեն մօտէն
կապուած, զինքն մօտէն մղուլ ու կազմող, զինքն ներսէն
կրքով: Աշակերտին Ֆիզիքական եւ իմացական վիճա-
կացոյններուն կցուած բարոյական վիճակացոյց մը ծը-
նուլքը իրազեկ կը պահէ իր որդւոյն նկարագրին զար-
գացմանը զանազան բուլերուն եւ երեւոյթներուն:

Դպրոցին ազգային մթնոլորտովը սնող, մարզական եւ
Տեսլականի ձեռարուեստային գործունեութեամբ,
Մշակում իմացական եւ ազգային գեղարուես-
տական կեանքովը ապրող ու մեծցող
պատանիի հոգիին մէջ դաստիարակը դիւրութիւն պիտի
ունենայ, վերջապէս, արքնցնելու, գոյութեան եւ ոյժի
կոչելու իսեալներ: Հայ Ազգային Եկեղեցին սրտերը
բարձրացնելու իր տարօրինակ ոյժովը կը ներկայանայ
անբաւարարելի օժանդակը վարժարանին, պատանեկան
կեանքը դրուժելու Հայ Ազգային ոգւով ու տեսլականով
ու մարդկային գերագոյն արժեքներուն հաւաստով: Վար-
ժարանը պիտի գիտնայ Հայաստանեայց Եկեղեցիի ծոցին
մէջ ամենուն հաղորդակցութեան գերագոյն պահերուն՝
իրագործել իրեն յանձնուած հոգիներու խորը այդ գե-
րազանց ձեւակերպումը:

Բ. ՀԱՄԱՌՈՏ ԾՐԱԳԻՐ

ՈՒՍՄԱՆՑ

Պերպերեան վարժարանը կուսայ ֆրանսական բարձրագոյն Լիսէնտու եւ Անկլօ-Սաֆաօն Գօլէններու համարժեք ասիանով նախնական եւ երկրորդական ուսում: Վարժարանը ունի ինը դասարաններ որոնց առաջին չորսը յաւկացուած են նախակրթութեան եւ վերջին հինգը երկրորդական կրթութեան: Բնականաբար նախակրթական կարգերու ծրագիրը իբր յաջորդ տարիներու նախապատրաստութիւն ըմբռնուած է. նախակրթարանի մը մեջ աւանդուած բոլոր գիտելիքը կ'ուսուցուի հոն տղայոց, բայց լեզուա'ց առաւելապէս ոյժ կը տրուի: Ուսումնարանի կարգերուն բոլոր աշակերտները կը տեսնեն երկրորդական Վարժարաններու ծրագիրը լեզուաց, դպրութեանց եւ գիտութեանց մեջ. բացի ասկէ ըստ իրենց ապագայի նպատակներուն՝ բարձրագոյն երկու դասարաններու աշակերտները կը բաժնուին նաեւ երեք հասումներու, *գիտական, դպրութեանց եւ առարկան* *առարկան* երեք ճիւղերէն միոյն մեջ մասնաւոր պատրաստութիւն մը ձեռք բերելու համար:

ա. ՆԱԽԱԿԻԹԱՐԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻ — ԵՐԱԽԱՑԻՑ Ա. ԿԱՐԳ

Կրօնական եւ Բարոյական Կրթութիւն. 1 (*) պահ.—
Կրօնական և բարոյական մեծ դէմքերու և նշանակա-
լից դէպքերու մասին պարզ պատմութիւններ և խօ-
սակցութիւններ :

Հայերէն. 6 պահ.— Հայերէն աշխարհաբար փոքր
հատուածներու ընթերցանութիւն և բացատրութիւն.
լեզուական տարրական վարժութիւններ. ուղղագրու-
թիւն. բերանացի արտայայտութիւն. փոքր արտասա-
նութիւններ :

— Մեղրագետ, ք. տարի. Ռ. Զարդարեան :

Ֆրանսերէն. 9 պահ.— Առողջանութիւն և խօսե-
լավարժութիւն անմիջական մէթոտով : Լեզուական
տարրական վարժութիւններ, ուղղագրութիւն : Ընթեր-
ցանութիւն և ֆրանսերէնէ ի հայ ու փոխադարձ թարգ-
մանութիւն. փոքր արտասանութիւններ :

— Méthode Berlitz. Ա. գիրք գաղի. ի հայ թարգ-
մանութեան. Ռ. Յ. Պէրպէրեան :

(*) Պահերու թիւը շարաթուան համար է :

Անգլիերէն. 5 պահ.— Նոյն ծրագիրը անգլիերէնի մէջ:

— Berlitz Method. The Royal Reader, ա. գիրք:

Աւաբերէն կամ Արդի Յունարէն կամ Նքովպերէն. 2 պահ.— Ընտանի նիւթերու վրայ առողջանութեան և խօսելու պարզ փորձեր:

Ուսողութիւն. 3 պահ.— Փորձնական միջոցներով ընտանեցում մամողջական և կոտորակաւոր թիւերու զաղափարին հետ. թիւերու ընթերցում. չորս գործողութիւններ, գործնական խնդիրներ անոնց գործածութեան համար: — Երկրաչափական ամենապարզ ձեւերը. կարկինի և քանակի գործածութիւնը զանոնք կազմելու համար: Թիւերու կիրարկումը ձեւերու և փոխադարձութեան: Կիրարկութիւններ ձեռական աշխատութեանց մէջ:

— Թուարանութիւն՝ Գ. Գալաֆեան, տարրական դասընթացք:

Աւսարհագրութիւն և Իրագիտութիւն. 1 պահ.— Բնութիւնը, երկինքը, երկիրը, հողը և ջուրերը: Եղանակները, մարդուն աշխատութիւնը, մարդուն օգտակար իրերը. գիւղը, քաղաքը: Պատրաստութիւն քարտէսը հասկնալու համար. դատարանին, դպրոցին, պարտէզին յատակագիծը:

— Leçons de Choses, Colomb.

Պատմութիւն. 1 պահ.— Հայոց աւանդական և պատմական մեծ դէմքերը և նշանակալից դէպքերը:

— Հայոց Պատմ. Գէորգ Մեսրոպ, տարր. ա. տարի:

Երաժշտութիւն և Կեռական Մարզանք. 2 պահ.—
Ջայն և ձայնանիշ, երաժշտական ընթերցման պարզ
վարժութիւններ: Ջայներու շարժմամբ ներկայացման
պարզ վարժութիւններ: Խմբական երգի և պարի փոր-
ձեր. միաձայն և երկձայն երգեր:

Գծագրութիւն. 1 պահ.— Բնականին վրայէն գը-
ծագրում շատ պարզ առարկաներու. միեւնոյն առար-
կաներուն յիշողութեամբ ներկայացումը. գունաւոր
մատիտի գործածութիւն. ազատ գծագրութիւն, պար-
տականութեանց պատկերազարդում: Կաւով աշխա-
տութիւն:

Գեղագրութիւն. 1 պահ.— Պարզ և գլխագիր տա-
ռերու գրավարժութիւն հայերէն և ֆրանսերէն:
Տետրակի խնամքը և հարթարանքը:

Ձեռական Աւխասութիւն. 2 պահ.— Թուղթով,
խաւաքարտով և փայտով նախնական աշխատութիւն-
ներ:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՑԱՐԻ — ԵՐԱԽԱՅԻՑ Բ. ԿԱՐԳ

Կրօնական և Բարոյական Կրթութիւն. 1 պահ.—
Նախնական և պարզ պատմութիւն Հին Ուխտի: Ըն-
տանեցում բարոյական իրականութիւններու հետ, զա-
նոնք արտայայտող բառերու բացատրութիւնը. բարո-
յական պատմութիւններ:

— Կրօնքի Գիրք. Մաշթոց, ա. տարի:

Հայերէն. 6 պահ.— Հայերէն աշխարհաբար հատուածներու ընթերցում և բացատրութիւն: Լեզուական վարժութիւններ և գլխաւոր կանոններ. ուղղագրութիւն: Բերանացի արտայայտութիւն, արտասանութիւն. փոքր շարագրութիւններ:

— Մեղրագետ, Ռ. Չարգարեան, յիշին ա.:

Ֆրանսերէն. 9 պահ.— Առողջանութիւն և խօսելավարժութիւն անմիջական մեթոտով. բառագիտութիւն, Լեզուական կանոններ և վարժութիւններ նախագատութեան տարրերու գործածութեան վրայ: Ուղղագրութիւն: Ընթերցանութիւն և թարգմանութիւն ֆրանսերէնէ ի հայ և փոխադարձաբար: Փոքր արտասանութիւններ. փոքր շարագրութիւններ:

— Méthode Berlitz. Ա. գիրք ֆրանսերէնէ ի հայ թարգմանութեան, Ռ. Յ. Պ.:

Անգլիերէն. 5 պահ.— Նոյն ծրագիրը անգլիերէնի մէջ:

— The Royal Reader ա. տարի, Berlitz Methode ա. գիրք:

Արաբերէն կամ Արդի Յունարէն կամ Եթովպերէն. 2 պահ.— Առողջանութիւն և խօսելավարժութիւն. կարգալու, գրելու և թարգմանելու առաջին վարժութիւններ:

Ուսողութիւն. 3 պահ.— Ամբողջական և կոտորակաւոր թիւերով չորս գործողութիւններ և անոնց կիրարկումը պարզ խնդիրներու լուծման: Մէղրական

դրութիւնս — Երկրաչափական գլխաւոր ձեւերը, զանոնք
չափելու վարժութիւններ. կիրարկում այս վարժու-
թեանց ձեռական աշխատութեանց մէջ:

— Թուաբանութիւն, Գ. Գալաֆեան, միջին ըն-
թացք:

Պատմութիւն. 1 պահ. — Հայ և օտար աւանդա-
կան և պատմական մեծ դէմքեր և դէպքեր:

— Հայոց Պատմութիւն, Գէորգ Մեսրոպ, տարր.
ք. տարի:

Աւխառնագրութիւն և Իրագիտութիւն. 1 պահ. —
Տարրական գիտելիք ընդհ. աշխարհագրութեան. արե-
գականային դրութիւնը, երկիրը, իր կազմուածքը,
գլխաւոր մասերը. քարտէսի գործածութիւն: Մարդը,
իւր պէտքերը և անոնց գոհացումը. ժողովուրդները:

— Աշխարհագրութիւն, Յ. Պապէսեան, ա. տարի:
Leçons de Choses, Colomb.

Նրաժեշտութիւն և Կեռական Մարզանք. 2 պահ. —
Շարունակութիւն և ընդլայնում նախորդ տարուան
ծրագրին:

Գծագրութիւն և Գեղագրութիւն. 2 պահ. — Շարու-
նակութիւն և ընդլայնում նախորդ տարուան ծրագրին:

Ձեռական Աւխառնութիւններ. 2 պահ. — Փայտի
աշխատութիւններ, պատրաստութիւն փոքր առարկա-
ներու և զարդարում:

Կրօնական և Բարոյական Կրթութիւն. 1 պահ.—
Նախնական և պարզ պատմութիւն Նոր Ուխտի: Առակ-
ներուն բարոյական նշանակութիւնը:

— Կրօնքի Գիրք՝ Մաշթոց. ր. տարի:

Հայերէն. 6 պահ.— Հայերէն աշխարհաբար հատ-
ուածներու ընթերցում և բացատրութիւն: Գործնական
քերականութիւն և լեզուի վարժութիւններ. ուղղա-
գրութիւն: Բերանացի արտայայտութիւն և արտասա-
նութիւն. փոքր շարագրութիւններ:

— Մեղրագետ՝ Ռ. Զարգարեան, յիշին ր., Հայե-
րէնի ընթ. Հ. և Զ. Ասատուր, ր. տարի:

Ֆրանսերէն. 9 պահ.— Առողջանութիւն և խօսե-
լավարժութիւն անմիջական մէթոտով: Բառագիտու-
թիւն: Լեզուական կանոններու վրայ բերանացի և գը-
րաւոր վարժութիւններ. ուղղագրութիւն: Ընթերցում
և թարգմանութիւն ֆրանսերէնէ հայերէն և փոխադար-
ձաբար: Արտասանութիւն. փոքր շարագրութիւններ:

— Méthode Berlitz. ր. գիրք. Choix de Lectures
(cours moyen 1er degré), Mironneau.

Անգլիերէն. 4 պահ.— Նոյն ծրագիրը անգլիերէնի
կիրարկուած:

— Berlitz Method. The Royal Reader, Գ. գիրք:

Արաբերէն կամ Արդի Յունարէն կամ Եթովպերէն.

2 պահ. — Սօսեւթարժութիւն, ընթերցում և թարգմանութիւն. լեզուական վարժութիւններ, ուղղագրութիւն:

Ուսողութիւն. 3 պահ. — Թռչուններ. վերաքաղ. կոտորակ, խառն թիւեր, մէթրական գրութիւն: Ձորս գործողութիւններ, խնդիրներ: Երկրաչափութիւն. գիծերու, եռանկիւններու, բազմանկիւններու և շրջանակի յատկութիւնները. կիրարկում թուաբանութեան: Երկրաչափական գաղափարներու կիրարկում ձեռական աշխատութեանց մէջ:

— Թուաբանութիւն՝ Գ. Գալաֆեան. միջին ընթացք:

Աւխարհագրութիւն. 1 պահ. — Ժողովուրդները և պետութիւնները. պետական և տնտեսական կեանքի կազմակերպութիւնը: Սահման, հաղորդակցութեան միջոցներ, քաղաքներ ևւն. իրր օրինակ Հայաստանը, Եգիպտոսը: Աշխարհագրութիւն այս երկիրներու: Համառօտ աշխարհագրութիւն Եւրոպայի:

— Աշխարհագրութիւն՝ Արեղեան, տար. ընթացք:

Իրազիսութիւն. 1 պահ. — Կենդանիները, իրենց ապրուածքը. ընտանի կենդանիներ, վայրի կենդանիներ. թռչունները, ձուկերը. մանրաշխարհը: Բոյսերը, անտառը, բոյսերու կեանքը:

— Բնագատմութիւն Ա. Նիկողոսեան:

Պատմութիւն. 1 պահ. — Պատմական ժամանակը և իր գլխաւոր բաժանումները: Հին շրջանը լեցնող գըլ-

խաւոր ժողովուրդներու կեանքի նշանակալից շրջանները, հայ ժողովուրդի ժամանակագրութեան կապելով միւսները. հին աշխարհի պատմական քարտէսը:

— Հայոց Պատմութիւն՝ Գէորգ Մեսրոպ, միջին ատարի:

Երաժշտութիւն և Կեռական Մարզանք. 2 պահ.— Շարունակութիւն նախորդ տարիներու վարժութեանց:

Գծագրութիւն և Գեղագրութիւն. 2 պահ. — Շարունակութիւն նախորդ տարիներու վարժութեանց:

Ձեռական Աշխատութիւնք. 2 պահ.— Շարունակութիւն նախորդ տարիներու վարժութեանց:

ԶՈՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ — ԵՐԱԿԱՅԻՅ Դ. ԿԱՐԴ

Կրօնական և Բարոյական Կրթութիւն. 2 պահ.— Ընտանեցում Հայ Եկեղեցւոյ հետ. եկեղեցին, սրբազան առարկաները, նախնապետութիւնը, գլխաւոր արարողութիւնները և խորհուրդները, Բարոյական ընթերցումք:

— Է. Տէ Ամիջիա՝ Սիրտ:

Հայերէն. 5 պահ.— Բացատրեալ ընթերցանութիւն հայերէն աշխարհաբար հատուածներու: Գործ-

նական քերականութիւն, ուղղագրութիւն: Բերանացի արտայայտութիւն և արտասանութիւն: Շարագրութիւններ:

— Մեղրագետ, Ռ. Զարգարեան, ե. տարի — Հայերէնի ընթացք, Հ. և Զ. Ասատուր, գ. տարի:

Ֆրանսերէն. 9 պահ. — Առողջանութիւն և խօսելավարժութիւն: Լեզուական գլխաւոր կանոնները: Ուղղագրութիւն: Ընթերցանութիւն և թարգմանութիւն հատընտիր հատուածներու, փոխադարձ թարգմանութիւն: Արտասանութիւն: Փոքր շարագրութիւններ:

— Méthode Berlitz Բ. գիրք: Choix de lectures (moyen 1er et 2me degrés) Mironneau.

Անգլիերէն. 5 պահ. — Նոյն ծրագիրը կիրարկուած անգլիերէնի:

— Berlitz Method. The Royal Reader. Դ. գիրք:

Արաբերէն կամ Արդի Յունարէն կամ Նքովպերէն. 2 պահ. — Շարունակութիւն նախորդ տարուան ծրագրին:

Ուսողութիւն. 3 պահ. — Թուաբանութիւն. վերաքաղ. միութեան կանոն, տասանորդական թիւեր. տուիտ, զեղչ. յատկութիւն թուոց: — Ներառութիւն. վերաքաղ. ծաւալներ և անոնց չափումը. կիրարկում ձեռական աշխատութեանց:

— Թուաբանութիւն՝ Գ. Գալաֆեան, միջին և բարձրագոյն ընթացք:

Իրագիտութիւն. 1 պահ. — Երկիրը և երկրաբանական գլխաւոր իրողութիւնները: Ֆիզիքական և քիմիական գլխաւոր երեւոյթներ:

— Բնապատմութիւն՝ Ա. Նիկողոսեան:

Աշխարհագրութիւն. 1 պահ. — Աշխարհի հինգ մասերը, գլխաւոր պետութիւններ: Մեծ ճանապարհորդութեանց պատմութիւնը:

— Աշխարհագրութիւն՝ Արեգեան, ա. տարի:

Պատմութիւն. 1 պահ. — Նախորդ տարուան ծրագիրը կիրարկուած Նոր Շրջանին:

— Հայոց պատմութիւն, Գէորգ Մեսրոպ, ժիջին բ. տարի:

Երաժշտութիւն և Կեռական Մարզանք. 2 պահ. — Շարունակութիւն նախորդ տարիներու ծրագրին:

Գծագրութիւն. 1 պահ. — Շարունակութիւն նախորդ տարիներու ծրագրին:

Գեղագրութիւն. 1 պահ. — Շարունակութիւն նախորդ տարիներու ծրագրին:

Չեռական Աշխատութիւնք. 2 պահ. — Շարունակութիւն նախորդ տարիներու ծրագրին:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ — ԿՐՏՍԵՐԱԳՈՅՆՔ

Կրօնական և Բարոյական Կրթութիւն. 1 պահ.—
Հին կտակարանը, գլխաւոր մասերու ընթերցում և
բացատրութիւն: Քաղաքացիական կրթութիւն:
— Օգտագործելի՝ Հին կտակարանը:

Հայերէն. 5 պահ.— Գրաբար. ընթերցում գրաբար
պարզ կտորներու և թարգմանութիւն աշխարհաբարի.
փոխադարձ թարգմանութիւն. լեզուական կանոննե-
րու վարժութիւններ, փոքր շարագրութիւններ: Աշ-
խարհաբար. Բացատրեալ ընթերցանութիւն հատընտիր
կտորներու. քերականութիւն. շարագրութիւն:

— Ընթացք ի Գրոց Բարբառ, Ե. Արք. Դուրեան, ա.
տարի. Թանգարան, Հ. և Զ. Առատուր, Բարձրագոյն:
Քերականութիւն Աշխ., Հ. և Զ. Առատուր:

Ֆրանսերէն. 6 պահ.— Խօսելավարժութիւն: Ըն-
թերցանութիւն և թարգմանութիւն. հայերէնէ Ֆրանս.
թարգմանութիւն: Քերականութիւն, ուղղագրութիւն:
Շարագրութիւն:

— Cours Moyen, 2me degré, Mironneau. Grammaire, La-
rive et Fleury (2me).

Անգլիերէն. 3 պահ.— Նոյն ծրագրի կիրարկումը անգլիերէնի :

— Berlitz Method. The Royal Reader, Ե. Գիրք :

Արաբերէն կամ Արդի Յունարէն կամ Եթովպերէն. 2 պահ.— Կիրարկում նոյն ծրագիրին այս լեզուներուն :

Ուսողութիւն. 5 պահ.— Թուաբանութիւն. (2) Կոտորակներու չորս գործողութիւն, կարողութիւն և արմատ, համեմատութիւն, առեւտրական կանոններ, տոկոս, զեղչ եւն : Գրահաշիւ. (2) Նախագիտելիք, առաջին աստիճանի հաւասարութիւն մէկ և աւելի անձանթով, խնդիրներ : Երկրաչափութիւն. (1) Մակարդակի երկրաչափութիւն, տեսութիւններու ապացուցմամբ և խնդիրներով :

— Թուաբանութիւն՝ Գ. Գալվաֆեան : Algèbre, C. Bourlet. Éléments de Géométrie Plane, Bos.

Բնագիտութիւն. 1½ պահ.— Ծանրութեան երեւոյթներ. ջերմութիւն և ձայն. համառօտ տեսութիւններով :

— Cours élémentaire de physique (Cl. de 4me) Lemoine et Vincent.

Բնապատմութիւն. 1½ պահ.— Կենդանիները, իրենց դասակարգութիւնը, կազմախօսութիւն ու բնախօսութիւն :

— Sciences naturelles, Caustier.

Աշխարհագրութիւն. 1 պահ.— Ընդհ. Աշխարհագրութիւն :

— Օգտագործելի՝ Géographie Générale: Schrader et Kergomard.

Պատմութիւն. 2 պահ.— Հին Արեւելքի ազգեր,
իրենց բարքերը, արուեստը, կրօնքը և պետական
կեանքը, գլխաւոր գիծերով:

— Հին Արեւելք, խաժակ:

Երաժշտութիւն և Կռական Մարզանք. 2 պահ.—
Սօլֆէժ և համառօտ երաժշտական տեսարանութիւն:
Երաժշտութեան թարգմանութիւնը շարժութեան
մէջ. անհատական և խմբական պարի փորձեր: Խըմ-
բերգական մարզանք. միաձայն և բազմաձայն երգեր
հայկական և եւրոպական երաժշտութիւնէ:

Գծագրութիւն. 1 պահ.— Բնականին վրայէն գը-
ծագրութիւն, յիշողութեամբ գծագրութիւն. զարդա-
կան շարախմբում. գոյներու գործածութիւն. աղառ
գծագրութիւններ, պարտականութեանց պատկերա-
զարդում: Կառով ձեւակերտում:

Գեղագրութիւն. 1 պահ.— Վայելչագրութիւն. զար-
դագիր: Տեսութիւն խնամք և գեղազարդում:

Ձեռարուեստներ. 2 պահ.— Փայտի և կաշիի վրայ
աշխատութիւններ. օգտակար առարկաներու պատ-
րաստութիւն և վայելուչ զարդարանք:

Կրօնական և Բարոյական Կրթութիւն. 1 պահ.—
Նոր Կտակարանը. ընթերցումներ Աւետարանէն և բա-
ցատրութիւն: Քաղաքացիական Կրթութիւն:

— Օգտագործելի՝ Նոր Կտակարանը:

Հայերէն. 4 պահ.— Գրաբար. Թարգմանութիւն և
բացատրութիւն հատընտիր կտորներու ոսկեդարեան
գրաբարի. փոխադարձ թարգմանութիւն. քերականու-
թիւն. փոքր շարագրութիւններ: Աշխարհագր. Բացատ-
րեալ ընթերցանութիւն հատընտիր կտորներու Արեւ-
մուտահայ արդի հեղինակներէ. գրական և մատենա-
գրական ծանօթութիւններ: Քերականութիւն և ուղ-
ղագրութիւն: Շարագրութիւն:

— Ընթացք ի Գրոց Բարբառ, Ե. Արք. Դուրեան:
Գրաբար Քերականութիւն, Գափամաճեան: Մեղրագետ,
Զ. տարի:

Ֆրանսերէն. 5 պահ.— Ընթերցում, ֆրանսերէնով
բացատրութիւն և թարգմանութիւն հատընտիր կտորնե-
րու: Հայերէնէ ֆրանսերէն թարգմանութիւն: Քերա-
կանութիւն. ուղղագրութիւն: Շարագրութիւն:

— Boucley et Garinot: Textes choisis d'explication
Française. Grammaire, Larive et Fleury 3me Année.

Անգլիերէն. 3 պահ.— Նոյն ծրագիրը կիրարկուած
անգլիերէնի:

— Berlitz Method. The Royal Reader. 4. գիրք:

Արաբերէն կամ Արդի Յունարէն կամ Նրովպերէն.
2 պահ.— Խօսելավարժութիւն. ընթերցում, թարգ-
մանութիւն. քերականութիւն. շարադրութիւն:

Ուսողութիւն. 5 պահ.— Թուաբանութիւն, (1). տոկոս,
գեղջ, համեմատական բաշխում. խառնուրդ. յարակցու-
թիւն. առ հարիւր խնդիրներ: — Գրահաշիւ (2). Ներկ-
րորդ աստիճանի հաւասարութիւն. երեւակայական
քանակութիւններ. խնդիրներ: — Ներհաշիւ (2)
Մակարդային բոլոր ձեւերու յատկութեանց մասին
ապացուցական տեսութիւններ: Միջոցի երկրաչափու-
թիւն:

— Թուարանութիւն, Գ. Գալաֆեան, բարձագոյն:
Algèbre, C. Bourlet. Éléments de Géométrie (dans l'espace)
Bos.

Բնագիտութիւն. 2 պահ.— Լոյս, ելեքտրականու-
թիւն և մաքնխականութիւն: Համառօտ և ընդհանուր
տեսութիւն:

— Cours élémentaire de physique. (Cl. de 3me) Lemoine
et Vincent.

Բնալուծութիւն. 1 պահ.— Ընդհանուր քիմիագի-
տական ծանօթութիւններ. Գլխաւոր տարրերը և բա-
ղադրութիւնները:

— Chimie élémentaire (Cl. de 4me) Matignon et La-
miraud.

Բնապատմութիւն. 1 $\frac{1}{2}$ պահ. — Բոյսերը, իրենց
կեանքը, իրենց դասակարգութիւնը. գլխաւոր տի-
պարներու կազմախօսութիւնն ու բնախօսութիւնը:

— Botanique, Caustier.

ԱՇխարհագրութիւն. 1 1/2 պահ.— Բնական, քաղաքական և տնտեսական աշխարհագրութիւն Ասիոյ, Աֆրիկէի, Ամերիկայի և Ովկիանիոյ:

— Աշխարհագրութիւն Արեգեան, ք. տարի:

Պատմութիւն. 2 պահ.— Պատմութիւն Յունաց մինչև Հռովմէական տիրապետութիւնը: Պատմութիւն Հռովմի մինչև Կայսրութիւն: Հայոց Պատմութեան համապատասխան շրջանը:

— Histoire (Grèce et Rome), P. Maillefer. Պատմութիւն Հայոց, Պալասանեան:

Երաժշտութիւն և Կեռական Մարզանք. 2 պահ.— Շարունակութիւն նախորդ տարուան ծրագրին:

Գծագրութիւն և Գեղագրութիւն. 2 պահ.— Շարունակութիւն նախորդ տարուան ծրագրին:

Զեռարուեսներ. 2 պահ.— Շարունակութիւն նախորդ տարուան ծրագրին:

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ — ԵՐԷՅԲ

Կրօնական և Բարոյական Կրթութիւն. 1 պահ.— Քրիստոնէութիւնը, Հայ Եկեղեցին, իր պատմութիւնը և իր նկարագիրը:

— Օգտագործելի՝ Հայոց Եկեղեցին, Մ. Արք. Օրմանեան:

Հայերէն Լեզու և Մասեմագրութիւն, 4 պահ.—
Գրաբար. ընթերցում և վերլուծում գլխաւոր դասական
հեղինակներէ. գրաբարէ աշխարհաբար և փոխադարձ
թարգմանութիւն. քերականութիւն: Շարագրութիւն:
Աշխարհաբար. միջին դարու աշխարհիկ հեղինակներէ և
Արեւելահայ գրագէտներէ հատընտիր կտորներու ըն-
թերցում և վերլուծում. գրագիտական և մատենագրա-
կան ծանօթութիւններ: Շարագրութիւն:

— Ոսկերեան և Եզնիկ: Գրաբար քերականու-
թիւն, Գարագաշեան: Հայ Գրողներ:

Ֆրանսերէն. 5 պահ.— Ընթերցում, վերլուծում և
թարգմանութիւն արդի ֆրանսերէնի գլխաւոր հեղի-
նակներէն: Վերատեսութիւն քերականութեան, *prefixes*
et suffixes. Հայերէնէ ֆրանսերէն թարգմանութիւն:
Շարագրութիւններ:

— Textes choisis, Boucley et Garinot. Grammaire,
3me année, Larive et Fleury.

Անգլիերէն. 2 պահ.— Նոյն ծրագիրը անգլիերէնի
կիրարկուած:

— Berlitz Method. The Royal Reader. Գ. գիրք:

Արաբերէն կամ Արդի Յունարէն կամ Եթովպերէն.—
2 պահ.— Խօսելավարժութիւն. ընթերցում և թարգ-
մանութիւն. քերականութիւն և ուղղագրութիւն: Շա-
րագրութիւն:

Ուսողութիւն. 6 պահ.— Թառգանութիւն (1). Վե-
րաքաղ, գլխաւոր տեսութեանց ապացուցմամբ. —
Գրահաշիւ (2). վերատեսութիւն նախորդ ծրագրին. քա-

նի մը անձանթով երկրորդ աստիճանի հաւասարութիւններ. յառաջատուութիւնք, նշանակ. խնդիրներ: — Երկուշիւթիւն. (2) վերատեսուութիւն միջոցի և մակարդակի երկրաչափութեան և յաւելուած: — Եռանկէշիւթիւն (1) եռանկիւնաց հաշիւ՝ եռանկիւնաչափական տարազներու միջոցաւ:

— Algèbre, C. Bourlet. Géométrie, Hadamard. Trigonométrie, E. Schiesser.

Բնագիտութիւն. 2 պահ. — Ծանրութիւն. ջրակալութիւն. կազեր: Զերմութիւն և անոր յառաջ բերած ընդլայնման, հալուածի և ձուլման երեւոյթները: Փորձարկութիւններ բնագիտական աշխատանոցի մէջ:

— Cours élém. de physique (Classe de Seconde), Lemoine et Vincent.

Բնալուծութիւն. 2 պահ. — Բիւրազիտութեան վարկածները և հիմնական սկզբունքները. անուանակոչում և տարազներու դրութիւն: — Մետաղակերպերը, մետաղները: Գործարանային քիմիագիտութեան ծանօթութիւն: — Փորձարկութիւններ քիմիական աշխատանոցին մէջ:

— Chimie élém., (Cl. de Seconde et Première) Matignon et Lamiraud.

Բնապատմութիւն. 1 պահ. — Երկիրը և երկրաբանական երեւոյթները:

— Géologie, E. Aubert.

Աշխարհագրութիւն. 1 պահ. — Եւրոպայի բնական, քաղաքական և տնտեսական աշխարհագրութիւնը:

— Les grandes Puissances du monde, Kergomard.

Պատմութիւն. 2 պահ.— Շարունակութիւն Հռովմի պատմութեան. Բիւզանդիոն. Միջին Դարը Եւրոպայի մէջ: Հայոց Պատմութեան համապատասխան շրջանը:

— Histoire de Rome et du Moyen Age, P. Maillefer.
Հայոց Պատմութիւն, Պալատանեան:

Երաժշտութիւն և Կեռական Մարզանք. 2 պահ.— Ընդլայնում նախորդ տարիներու ծրագրին:

Գծագրութիւն և Գեղագրութիւն. 2 պահ.— Ընդլայնում նախորդ տարիներու ծրագրին:

Ձեռարուեստներ. 2 պահ.— Ընդլայնում նախորդ տարիներու ծրագրին:

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ — ԵՐԻՅԱԳՈՅՆՔ

III. Հասարակաց ձիւղեր

Հայերէն Լեզու և Մասենագրութիւն. 4 պահ.— Գրաբար. Ընթերցում և վերլուծում դասական հեղինակներու հատընտիր կտորներու. Լեզուաբանական ծանօթութիւններ. Ֆրանսերէնէ ի գրաբար և փոխադարձ թարգմանութիւն. գրաբար շարագրութիւններ: Աշխարհագր. Շարագրութիւն գրական, գիտական և իմաստասիրական նիւթերով. — Պատմութիւն Հայկական Մարտեր:

հափրութեան. Անգիր դպրութիւն և դասական մատենագիրներ:

— Օգտագործելի՝ Խորենացի, Եղիշէ, Շնորհալի և Նարեկացի: (*)

Փրանսերէն Լեզու և Մասենագրութիւն. 4 պահ.— Փրանսական գրականութեան միջին դարու, վերձնունդի և դասական շրջաններուն գլխաւոր յատկանիշերը և հեղինակները: Ընթերցում, վերլուծում և թարգմանութիւն հատընտիր գործերու և քաղուածքներու: Լեզուաբանական ծանօթութիւններ: Շարագրութիւն:

— Morceaux choisis (classe de première), Fer. Brunnetière. Օգտագործելի՝ Histoire de la Littérature Française, Lanson.

Անգլիերէն Լեզու և Մասենագրութիւն. 2 պահ.— Նոյն ծրագիրը Անգլիերէնի մէջ:

— Cathcart's Literary Reader.

Արաբերէն կամ Արդի Յունարէն կամ Եթովպերէն. 2 պահ.— Խօսելավարժութիւն. ընթերցում, թարգմանութիւն, քերականութիւն, ուղղագրութիւն և շարագրութիւն. Արաբերէնի և Յունարէնի համար գրական ծանօթութիւններ:

Ուսուցութիւն. 2 պահ.— Վերատեսութիւն գրահաշիւի և եռանկիւնաչափութեան, խնդիրներու լուծման

(*) Այն ճիւղերուն մէջ որոնց համար գիրք չէ նշանակուած աշակերտները կ'օգտագործեն ուսուցչին դասախօսութեան պահունքներն առած նօթերը:

առթիւ. — Երկրաչափութիւն. ellipse, hyperbole, parabole.
— Géométrie, Hadamard.

Բնագիտութիւն. 2 պահ. — Լոյսը և ցոլացման ու
բեկման օրէնքները. պրիսմակներ. լոյսի քիմիական
արդիւնքները. գործիքներ: Զայնը և իր յատկութիւն-
ները: — Բնագիտական աշխատանոցի մէջ փորձեր:

— Cours de physique (Cl. de Première) Lemoine et
Vincent.

Բնապատմութիւն. 1 պահ. — Մարդկային բնախո-
սութիւն և կազմախօսութիւն. մարդուն գլխաւոր հի-
ւանդութիւնները և առողջութեան պայմանները:

— Anatomie et phy. humaines, Aubert.

Պատմութիւն. 3 պահ. — Ընդհ. Պատմութիւն. վերա-
ծնունդը և նոր ժամանակները. — Քննական Պատմութիւն
Հայոց. սկիզբէն մինչև իշխանութեան անկումը:

— Histoire (Temps Moderne), P. Maillefer.

Գեղարուեստից Պատմութիւն. 2 պահ. — Գրական-
նութիւնը և միւս գեղարուեստները գլխաւոր ժողո-
վուրդներու մէջ, իրենց զարգացման գլխաւոր շրջան-
ներուն:

Իմաստասիրական Ուսումներ. 4 պահ. — Հոգեբան-
ութիւն. գիտակցութիւնը և իր յատկանիւնները. Զգացա-
կան, իմացական և գործունէական երեւոյթները
և իրենց բաղադրումը: Եսը և անձնաւորութեան
կեանքը. մեկնութիւններ հոգեկան կեանքի: — Հոգե-

բանական աշխատանքի փորձեր. — Ընկերութիւնը, իր յատկանիշերը և իր ձեւերը. ընկերական գլխաւոր երեւոյթները և անոնց օրէնքները (տնտեսութիւն, ընտանիք, հասարակութիւն, ազգութիւն, պետութիւն, կրօնք). ընկերական կեանքը մեկնող գլխաւոր տեսութիւնները:

— Օգտագործելի՝ Cours de Psychologie, G. Dumas.

Երաժշտութիւն և Կեռական Մարզանք. 2 պահ.— Տեսութիւն երաժշտական գործին գլխաւոր տարրերուն. (Երաժշտական գաղափար և նախադասութիւնք. ներգաշնակութիւն, ռիթմ, երաժշտ. ձեւեր եւայլն): Սօլֆէժ և երաժշտ. ուղղագրութիւն: Երաժշտութեան՝ պարի վերածման օրէնքները. կշռական սօլֆէժ: Խըմբական և անհատական երգ և պար:

Գծագրութիւն. 2 պահ.— Գծագրութիւն և նկարչութիւն ըստ բնութեան և ազատ. *perspectif*-ի և խմբաւորման գլխաւոր օրէնքները: Կաւով ձեւակերտում: Գծագիտութիւն:

Ձեռարուեստներ. 2 պահ.— Երկրագործական տեսական և փորձնական աշխատութիւններ:

Բ. Հասուածներու Յասուկ ձիւղեր

1. Գորութեանց եւ Մանկավարժութեան Հասուած

Հայերէն Գրաբարի Աւխասարան. 1 պահ.— Գրական եւ բանասիրական աշխատութիւններ դասական լեզուի եւ մատենագրութեան մասին :

Լատիներէն. 2 պահ.— Տարերք լատիներէն լեզուի :

Մանկավարժութիւն. 2 պահ.— Պատմութիւն մանկավարժութեան. — Փորձնական վարժութիւններ տըղան ճանչնալու համար :

Գրական Աւխասարան. 1 պահ.— Հեղինակներու սեկնութիւն եւ բաղդատութիւն. Գրական փորձեր :

2. Գիտութեանց Հասուած

Ուսուցութիւն. 4 պահ.— Յաւանդեալ Հանրահաշիւ. Բազմեզրերու ընդհ. յարաբերութիւնները եւ այդ առթիւ կազմութեանց վերլուծում. ոչ արմատական թիւեր եւն. հաւասարութեանց լուծում եւ այդ առթիւ *déterminant*-ները. *dérivée*-ները եւ տարերք մաթեմատիքական վերլուծման : — Համար Տեսական Մեքենագիտութիւն. Կայաքանութիւն, չափաքանութիւն եւ ուժաքանութիւն : — Cours d'Algèbre et de Géométrie Analytique, Tresse et Thibaut.

Բնագիտութիւն. 1 պահ.— Լոյսի և ձայնի երեւոյթ-
ներու մաթեմատիքական ներկայացումը:

— Cours de physique (Classe de Math.) Lemoine et
Vincent.

Բնալուծութիւն. 1 պահ.— Գործարանային քիմիա-
գիտութիւն.— Քիմիական աշխատանոցի փորձարկու-
թիւն:

— Cours de chimie (Classe de Math.) Mal. et Lam.

3. Առեւտրական Հաշուած

Տոմարակալութիւն և Վանառագիտ. 3 պահ.— Վաճա-
ռականութիւնը, իր օրէնքները: Վաճառքները, վաճա-
ռատան կազմակերպութիւնը, տամարները և անոնց
գործածութիւնը:

— Principes de Comptabilité. Léauté et Guilbault.

Առեւտրական Թղթակցութիւն. Սղագրութիւն եւ
Մեքենագրութիւն. 2 պահ.— Թղթակցութիւն հայերէն,
ֆրանսերէն և անգլիերէն լեզուներով:

— Correspondance Commerciale, Henri Page.

Առեւտրական Աշխարհագրութիւն եւ Պատմութիւն.
1 պահ.— Պատմութիւն առեւտուրի, առեւտրական
մեծ ճամբաները, ներկայի առեւտրական մեծ խնդիր-
ները:

— Géographie économique, Kergomard.

«. Հասարակաց ձիւղեր

Հայերէն Լեզու և Մասենագրութիւն. 4 պահ.—
Գրեւոր. ընթերցում և վերլուծում դասական հեղինակ-
ներէ. Փրանսերէնէ ի գրարար և փոխադարձ թարգ-
մանութիւն. Լեզուաբանական ծանօթութիւններ. Շա-
րադրութիւն: — Այլաբանութիւն. շարադրութիւն (գրական,
գիտական և իմաստ. նիւթեր): — Հայկական Մարտահար-
կան Պատմութիւն. Աշխարհիկ գրականութիւնը միջին
դարէն մինչև մեր օրերը:

— Օգտագործելի՝ Խորենացի, Եղիշէ, Շնորհալի,
Նարեկացի:

Ֆրանսերէն Լեզու և Մասենագրութիւն. 4 պահ. —
Ֆրանսական գրականութեան 18-րդ, 19-րդ և 20-րդ
դարու գլխաւոր յատկանիշները և հեղինակները. ըն-
թերցում, վերլուծում և թարգմանութիւն անոնց հատ-
ընտիր գործերուն և քաղուածներու: Լեզուաբանական
ծանօթութիւններ: Շարադրութիւն:

— Morceaux choisis (Classe de Première), F. Brunnetière.
Օգտագործելի՝ Histoire de la Litt. Française, Lanson.

Անգլիերէն Լեզու և Մասենագրութիւն. 2 պահ.—
Նոյն ծրագիրը Անգլիերէնի մէջ:

— Cathcart's Literary Reader.

Արաբերեն համ Արդի Յունարեն համ Եթովպերեն.
2 պահ.— Ընթերցում, թարգմանութիւն. քերականութիւն և շարագրութիւն. Արաբերէնի և Յունարէնի համար գրական ծանօթութիւններով:

Ուսուցութիւն. 2 պահ.— Գրահաշուի և Երկրաչափութեան խնդիրներ.— Տէլէգրաֆիկ. Աստղերը, Արեգակնային դրութիւնը:

— Cosmographie, Tissot.

Բնագիտութիւն. 2 պահ.— Ելեքքրականութիւն և մաքնիսականութիւն. Բառի գործունէութիւն. — Պարբերական ընդհանուր երեւոյթներ:

— Cours de physique (Classe de Première) Lem. et Vincent.

Բնապատմութիւն. 2 պահ.— Կենսաբանական գլխաւոր երեւոյթները, բնաշրջումը և յարակից վարկածները:

— Biologie, Kollmann.

Պատմութիւն. 3 պահ.— Քննական Պատմութիւն Հայոց. Շարունակութիւն նախորդ տարիէն. հայ կեանքը մինչև մեր օրերը. Հայկական Հանրապետութիւնը, աշխարհագրութիւն. — Ընդհ. Պատմութիւն. Ժամանակակից շրջան:

— Histoire Contemporaine, P. Maillefer.

Իմաստասիրական Ուսումներ. 5 պահ. — Իմաստասիրութիւն. Իմաստասիրութիւնը Արեւելեան Կրօնքներուն, Յոյներուն և Հռովմայեցիներուն մէջ:

Միջին դարու և նոր ժամանակներու իմաստասիրութիւն: Ժամանակակից դէմքեր.— Իմաստասիրական խնդիրները ներկայիս (տեսութիւն).— Գեղեցկագիտութիւն. արուեստները և արուեստագիտական ուղղութիւնները. գեղեցկութեան և արուեստի գաղափարներուն քննութիւնը. գեղարուեստը հանդէպ բարոյականի, գիտութեան և կրօնի:— Տեսութիւն. գիտութիւնները և իրենց մէթոտները. մտածման ընդհ. պայմանները. սխալը. ճշմարտութեան ստուգանիչի խնդիրը. ճշմարտութիւնը և միւս արժէքները: Բարոյագիտութեան և ընկերային կեանքի բարօրութեան պայմանները. բարոյագիտական ուղղութիւնները. քննութիւն բարւոյ գաղափարին. բարոյականը, միւս արժէքները և կրօնքը:

— Օգտագործելի՝ Histoire de la philosophie européenne, Weber.

Երաժշտութիւն և Կեռական Մարզանք. 2 պահ.— Շարունակութիւն նախորդ տարուան ծրագրին:

Գծագրութիւն. 2 պահ.— Շարունակութիւն նախորդ տարուան ծրագրին:

Ձեռարուեսներ. 2 պահ.— Շարունակութիւն նախորդ տարուան ծրագրին:

բ. Հասուածներու Յասուկ՝ ձիւղեր

1. Դպրութեանց եւ Մանկավարժութեան Հատուած

Հայերէն Գրաբարի Աւխասարան. 1 պահ. — Գրաբարի եւ միջնադարեան ու գաւառիկ աշխարհաբարի ուսումնասիրութիւններ :

Լատիներէն. 2 պահ. — Շարունակութիւն լատիներէնի տարերց ուսման :

Մանկավարժութիւն. 2 պահ. — Տեսական եւ գործնական մանկավարժութիւն. — Դպրոցի կազմակերպութիւն, դասաւանդութեան եւ դաստիարակութեան գործնական վարժութիւններ :

Խմաստասիրական Աւխասարան. 1 պահ. — Խմաստասիրական հեղինակներու մեկնութիւն. իմաստ. շարադրութիւն :

2. Դիւտութեանց Հատուած

Ուսողութիւն. 4 պահ. — Վերլուծական եւ կառուցական լեզու. Մակարդակային ձեւերու վերլուծական քննութիւն. (գիծ, բոլորակ, կոնսձեւ հատուածք). միջոցի ձեւերու վերլուծական քննութիւն. (մակարդակ, գունտ, անհարթ կոր գիծեր, *ellypoide*, *hyperbolide* եւն

détermination des quadriques. — Գծադրական երկաշիւ-
նիւն . Միջոցի ներկայացումը մակարդակին վրայ, գըլ-
խաւոր ձեւեր. *épure* .

— Cours d'Algèbre et de Géom. Analytique. Tresse et Thibaut.

Բնագիտութիւն. 1 պահ. — Ելեքդրականութիւն ,
մաքնիսականութիւն , Ռատիօ գործունէութիւն իրենց
մաթեմատիքական ներկայացմանց մէջ :

— Cours de physique (Classe de Math.), Lemoine et Vincent.

Բնալուծութիւն. 1 պահ. — Վերլուծական քիմիա-
գիտութիւն և տարերք բնալուծական մեքենագիտու-
թեան . — Աշխատանոցի մէջ փորձարկութիւններ :

— Chimie Analytique, Clerc .

3. Առեւտրական Հատուած

Տոմարակալութիւն և Ելեմսագիտութիւն. 3 պահ. —
Շարունակութիւն վաճառատան հաշիւներու . Ելեմը-
տական մեծ հաստատութիւնները և անոնց գործառ-
նութիւնները . գրամատանց , սակարանի և պետական
պաշտօնատանց հաշիւներ :

— Traité des opérations de Banque, de Bourse et de Change, Ch. Lejeune.

Առեւտրական քրթակցութիւն , Սղագրութիւն և Մե-

**ԲԵՆԱԳՐՈՒՅԻՆ. 2 պահ. — Թղթակցութիւն Հայերէն Ֆը-
րանսերէն և Անգլիերէն լեզուներով :**

— Correspondance Commerciale, Henri Page.

**ԱՌԵՏՐԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒՅԻՆ և ՕՐԷՆԱԳԻՏՈՒՅԻՆ. 1
պահ. — Առեւտրական տնտեսութիւնը և անոր օրէնս-
գիտութեան տարերքը :**

Գ. ԱՇԱԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ

ա. ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՏԱՐԻՆ

Դպրոցական սարին կ'սկսի Սեպտեմբերին սկիզբը. առաջին շաբաթը կը յաճկացուի մօից ֆննուքիւններու եւ վերաֆննուքեանց: Դասերը կանոնաւորաբար կ'սկսին երկրորդ շաբթուան սկիզբէն: Տարւոյն մէջ փոքր արձակուրդներ կան. Կաղանդին մէկ շաբաթ, Բարեկենդանի առթիւ չորս օր եւ Զատիկին ինը օր: Մեծ արձակուրդը կ'սկսի Յունիսի մէջ եւ կը տեւէ մինչեւ Ռոսսոսի վերջը:

բ. ԺԱՄԱՆԱԿԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

Ա. ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ

Ժամը 6.30 — 6.50	Զարթնում եւ Հարբարանք
» 6.50 — 7.20	Ազատ Զբաղում
» 7.20 — 7.50	Նախաճաշ եւ Հանգիստ
» 7.50 — 8	Աղօթք
» 8 — 8.50	Ա. Դասապահ
» 8.50 — 8.55	Դադար
» 8.55 — 9.45	Բ. Դասապահ
» 9.45 — 10.15	Մարզանք եւ Դադար
» 10.15 — 11. 5	Գ. Դասապահ
» 11. 5 — 11.10	Դադար
» 11.10 — 12	Դ. Դասապահ
» 12 — 1.30	Ճաշ եւ Հանգիստ

Երեկոյ

Ժամը 1.30 — 1.20	Ե. Դասապան
» 2.20 — 2.30	Դադար
» 2.30 — 3.20	Զ. Դասապան
» 3.20 — 3.30	Դադար
» 3.30 — 4.20	Սերտողութիւն
» 4.20 — 5.40	Աղօթք, Նախընթրիք եւ Հանգիստ
» 5.40 — 7.30	Սերտողութիւն
» 7.30 — 8.15	Ընթրիք եւ Հանգիստ
» 8.15 — 9.15	Ընկերն. Կեանք կամ Ազատ Զբաղում
» 9.15 — 9.30	Ննջարան
» 9.30	Նիւնջ

Վերոգրեալ ժամանակացոյցի առաւօտեան չորս դասապաները կը յաւակցուին լեզուներու եւ գիտութեանց. կէս օրէ վերջի երկու դասապաները առաւելապէս գեղարուեստից եւ ձեռարուեստից: 3.30 — 4.20-ի սերտողութիւնը քե՛զից քե՛զից եւ քե՛զից քե՛զից ցերեկեայ աւակերտները կ'ընեն դպրոցին մէջ, օրուան դասերուն աւերն տրուած գրաւոր պարտականութիւնները կատարելու համար: Յետոյ ցերեկեաները կը մեկնին տուն:

Այս ժամանակացոյցը կը կրկնուի շաբաթուան բոլոր օրերուն համար, բացի շաբաթ կէս օրէ վերջէն ուր դասաւանդութիւն չիկայ: Գիշերօթիկները կ'զբաղին այդ ժամերուն մարզանքով, ազատ պարապումներով, սփառփայտական վարժութիւններով: Շաբաթ կէս օրէ վերջ կը դրուին նաեւ ընդհանրապէս, գիտական պայտեր: Կիրակի առաւօտը յաւակցուած է եկեղեցիի. կէս օրէ վերջը հանգիստի եւ պայտի կամ դպրոցական հանդիսութեանց:

Բոլոր առակերտները պէժք է նշուքեամբ հետեւին վարժարանին կեանքին եւ կանոններուն. կատարեն իրենց զանազան պարսականութիւնները: Լուրջ ջանասիրութիւնը դասերուն եւ զանազան վարժութիւններուն մէջ Պերպերեան վարժարանի առակերտութեան աւանդութիւնը եղած է միշտ:

Յերեկեայ առակերտը պէժք է խիստ կանոնաւորութեամբ յանախե վարժարան: Բացակայութիւնները անցնելի են: Ծնողք կը հրաւիրուին այս մասին նոյն խոսութեան: Յերեկեայ առակերտը պէժք է դպրոց գնուի առաւօտուն 8-ին 10-ը մնացած, մասնակցելու համար առաւօտեան աղօթքին: Առաւօտեան դասաժամերու աւարտման, ժամը 12-ին, կրնայ տուն երթալ նաեւելու. ժամը 1 1/2-ին վերսին վարժարան ներկայ քլլալու համար: Փափաքողները կրնան իրենց նաւը վարժարան բերել եւ մասնակցիլ ցերեկեաներու սեղանին: Վարժարանը նաեւ, մասնաւոր վճարման մը փոխարէն գիշերօթիկներուն հետ ցերեկի նաւ կուտայ փափաքող ցերեկեայ առակերտներուն: Յերեկեայ առակերտը կը մեկնի վարժարանէն երեկոյեան ժամը 4.20-ին: Իր տան մէջ պէժք է առնուազն 2 ժամուան սերտօղութիւն մը ընէ. ծնողք այս մասին պարտաւոր են լրջօրէն հոգ տանիլ: Շաբաթ կես օրէ վերջ եւ կիրակի օրեր ցերեկեաները իրենց ծնողաց մօտ կ'անցընեն. բայց գիտական պոյսներու պարագային պարտաւոր են մասնակցիլ, ժամանակին վարժարան ներկայ գտնուելով:

Գիշերօրիկ աշակերտները իրենց կարգին կը հետեւին վերեւ դրուած ժամանակացոյցին.

Գիշերօրիկներ հաշերը կ'ընեն խմբովին եւ մասնակցութեամբ իրենց ուսուցիչներուն: Առաւօտուն կը սրուի կար կամ քէյ, հետք պանիր կամ անուշ եւ հաց: Կես օրին երկու ժամակ կերակուր, մին մսով, եւ միւր կամ անուշ: Նախընդրիին՝ հաց եւ պանիր կամ շէշ: Ընթրիին՝ ապուր, մէկ ժամակ կերակուր մը եւ անուշեղեն կամ մրգեղեն:

Վարժարանը կ'ընծայէ գիշերօրիկ կեանքի այլ բոլոր պայմանները, լոգանք, հետմակեղէններու լուացք, սրտոյներ եւայլն:

Ամսագլխու եւ արձակուրդներու առթիւ միա՛յն գիշերօրիկ աշակերտը կ'արտօնուի հեռանալու վարժարանէն իր ծնողաց կամ պաշտպանին տունը երթալու համար: Առ այս կը սրուի իրեն արտօնագիր մը որուն վրայ ծնողքը կամ պաշտպանը պարտք ստորագրած ըլլալ վերադարձին:

Գիշերօրիկ աշակերտը իբր իր ընտելալ միջավայրը պիտի սիրէ դպրոցը ու բոլորանուէր ապրի անոր կեանքը:

դ. ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ԿԱՐԳԱՓՈՒՅՈՒԹԻՒՆ

Աշակերտաց աշխատութիւնը ու յառաջդիմութիւնը կը զնահասուին բացի դասաժամերու միջոցին անոնց ներկայացուցած գրաւոր պարտականութեանց եւ բնականաբար արտայայտութեանց միջոցաւ, նաեւ պարտական գրաւոր քննութիւններով, որոնք տեղի կ'ունենան երկուուկէս ամիսը անգամ մը. առաջինը՝ Նոյեմբերի մէջ, երկրորդը՝ Յունվարի վերջը, երրորդը՝ Ապրիլի

սկիզբը : Յունիսի սկիզբը տեղի կ'ունենայ տարեկան բերանացի ֆննդութիւնը զոր առակերտը կ'անցնէ ամբողջ տարուան ընթացքին իր տեսած նիւթերուն վրայ :

Դասաժամերու միջոցին առակերտաց արտայայտութիւններն կը գնահատուին ուսուցչին կողմէ իր տեսակին մէջ : Ուսուցիչը այդ գնահատումները կը բաղադրէ պարբերական ֆննդութեան արդիւնքին հետ եւ այսպէս, երկու փուլէս ամիսը անգամ մը, իւրաքանչիւր առակերտ 10-էն 0 տարբերող թիւ մը կ'ստանայ իւրաքանչիւր նիւղի համար : Այսպէս ստացուած երեք թիւերու միջինը, երեք առ երկուքի համեմատութեամբ, կը բաղադրուի տարեկան ֆննդութեան արդիւնքը արտայայտող թիւին հետ եւ կը կազմուի իւրաքանչիւր նիւղի համար տարեկան միջին թիւ մը : Իսկ բոլոր նիւղերու այս միջին թիւերու միջինը կը կազմէ առակերտին տարեկան ընդհ. միջին թիւը :

Առակերտը իր կարգը կը փոխէ երբ իր տարեկան ընդհ. միջին թիւը 6-էն վեր է, եւ իւրաքանչիւր նիւղի մէջ ալ յաջողած է 5-էն վեր միջին մը ունենալ : Երբ իր տարեկան միջին թիւը 6-էն վեր է բայց մինչեւ երեք նիւղի համար չէ յաջորած 5-էն վեր թիւ ունենալ, այդ նիւղերուն մէջ Սեպտեմբերին յաջողապէս վերաֆննդելով կրնայ կարգը փոխել : Առակերտը կը կրկնէ իր կարգը եթէ տարեկան միջին թիւը գոնէ 6 չէ կամ երեքէն աւելի նիւղերու մէջ տկար ներկայացած է :

Ե. ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ՊԱՏԻԺՆԵՐ

Առակերտին ջանքն ու յառաջդիմութիւնը բարոյական ֆիզիքական եւ իմացական մար-
Գնահատումներ գերուն մէջ, վերոյիշեալ միջոցներէն զատ կը գնահատուին նաեւ տարւոյն վերջը զանա-

զան նիւղերու համար մրցմանց առթիւ տրուած ա. բ. գ. աստիճանի մէտայլներով եւ մրցանակներով: Վարժարանին մեծ մրցմանց օրը, որ ի յիշատակ հին Հայաստանի նոյնօրինակ մրցահանդէսներուն Նաւասարդեան Օր կը կոչուի, արտասանութեան, երաժշտութեան, հրապարակախօսութեան, գրականութեան, Հայկական եւ Բնական պարերու մրցումները, զծագրական ու ձեռարուեստական ցուցահանդէսները, յունական եւ անգլիական մարզախաղերը նպատակ ունին յայտնագործելու արդարեւ, աստիճանը այն նիգի կարողութեան եւ կամքին, զոր աշակերտները յաջողած են ձեռք բերելու այդ ազնիւ գործունեութեանց մարզերուն մէջ: Ու պատանի հոգիները առաջին յաղթանակներ կը նանչնան այդ օրը...

Առաքինութեան յատուկ մրցանակներ կը պատկեն վերջապէս, այն աշակերտները որ նոյն տարւոյն մէջ ամենէն աւելի բարոյական արժեքով կրցած են հարստացնել իրենց անձը:

Այն պատիժները զորս կուտայ վարժարանը ընտրուած են իրենց անմիջական բարոյացուցչութեան ղեկավարները:

1. Արձանագրեալ Յանդիմանութիւն. որու ենթարկուող աշակերտին անունը եւ յանձանքը կ'արձանագրուի իր դաստիարակներուն եւ ընկերներուն ներկայութեան կարգադրուելու համար:

2. Ինքնագաղտնութիւն. որու ենթակայ աշակերտը կը հրաւիրուի ինքզինքին համար սահմանելու իր արարքին համապատասխան զրկում մը:

3. Պատժութիւն. Աշակերտին արարքին համապատասխան զրկումը վարժարանին կողմէ կ'որոշուի:

4. Տնօրինական Յանդիմանութիւն. որու ենթական կը ներկայանայ Տնօրենութեան անկէ լսելու համար իր արարքին արժանի կշտամբանքն ու խրատը :

5. Կախակայում Դպրոցական Կեանքէ. այս պատճոյ ենթական առակերտը դպրոցը մնալով հանդերձ կը զրկուի մասնակցելէ իր ընկերներուն կեանքին :

6. Կախակայում Դպրոցէ. առակերտը կը զրկուի աստեղծութեան մը համար դպրոց յանախելէ :

7. Վերջնական Վատարում դպրոցէ :

Գ. Վ Ի Ճ Ա Կ Ա Յ Ո Յ Յ

Երկուք ու կես ամիսը անգամ մը վարժարանը կը ներկայացնէ ծնողաց, առակերտին ֆիզիքական իմացական եւ բարոյական վիճակացոյցը :

Ծնողք անոր մէջ կը գտնան. ֆիզիքականին համար, իրենց զաւակին հասակին, ծանրութեան, շնչային կարողութեան, մկանային ոյժին, աչքին, ականջին, ակռաներուն եւ ընդհ. առողջութեան մասին չափեր եւ բժշկական հաւաստումներ., իմացականին համար, զանազան ուսմանց նիւղերու մէջ անոր ստացած քիւերը., Բարոյականին համար, իր վարքին եւ նկարագրին զանազան կէտերուն մասին դաստիարակին դասողութիւնները :

Այս առթիւ Տնօրենութիւն եւ ծնողք կը փոխանակեն իրենց փոխադարձ դիտողութիւններն առակերտին ընդհանուր վիճակին մասին :

Դ. ԸՆԹԱՑԱԽԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԿԱՅԱԿԱՆ

Պերպերեան վարժարանի Աւագ կարգը հասնող աշակերտք կ'ըլլայ քեկնածու ընթացաւարտութեան վկայականին եւ անոր ընձեռած Պսակաւորի Ասիճանին :

Պսակաւորութեան քեկնածուն ստանալու համար վկայականը եւ այդ ասիճանը պարտի ,

ա. վերջի տարւոյ ընթացքին պատաստել եւ Մայիս 1-ին յանձնել աւարտական փորձ մը որ ուսումնասիրութիւն մը պէտք է ըլլայ իր կողմէ առաջարկուած եւ Տնօրէնութեան կողմէ ընդունուած նիւթի մը վրայ :

բ. Ամբողջովին լրացնել Աւագ դասարանի կարգափոխութեան պայմանները եւ յաջողապէս անցնել աւարտական քննութիւնները :

գ. Պաշտպանել իր աւարտական փորձը Տնօրէնութեան նախագահութեամբ կազմուած քննիչ մարմնոյն առջեւ :

Պերպերեան վարժարանը կուտայ իր ընթացաւարտներուն երկրորդական ուսմանց վկայական, եւրոպական եւ ամերիկեան երկիրներու Պսակաւորի — *Bachelier*-ի — ասիճանով :

Դպրութեանց բաժնի աշակերտին վկայականը կը կրէ Պաշտպան Եւրոպական — *Bachelier ès Lettres* յիշատակութիւնը . զիսութեանց բաժնի աշակերտինը՝ Պաշտպան Եւրոպական — *Bachelier ès Sciences* — , եւ

առեւտրական բաժնի աշակերտներ՝ *Պաշտպանական Բաժնի*
Ուսումնական — *Bachelier ès Sciences Economiques* — յի-
շատակութիւնը :

Բայց այս երեք տեսակի վկայականներէն իւրաքան-
չիւրը թէ դպրութեանց եւ թէ գիտութեանց համար միջ-
նակարգ ուսմանց պատկաւորի աստիճանը կ'ենթադրէ :

Ըստ այսմ Պերպերեան վարժարանի վկայականը պաշ-
տօնական յայտարարութեամբ
վկայականի իրաւապէս եւ իրապէս կը
հնձնաւոր Իրաւագետները հանչցուի Ֆրանսական Հա-

մալսարաններու կողմէ որոնք անոր կուտան Ֆրանսական
Baccalauréat-ի équivalence — համարժեքութիւն : Գեր-
մանական, զուիցերիական, ամերիկեան, քրեական եւն,
համալսարաններն ու հարստագիտական վարժարաններն
ալ նոյնպէս առանց քննութեան կ'ընդունին վարժա-
րանին վկայականը կ'ող աշակերտը :

Բաց աստի, մասնաւորաբար առեւտրական բաժնէն
վկայեալ մը, գիւրութեամբ կը մտնէ առեւտրական եւ
եղմական մեծ ընկերութեանց եւ պաշտօնական մեջ
որոց համար յատուկ պատրաստութիւն մը ստացած է :

Ե. ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

Պերպերեան Վարժարանի Տնօրէնութիւնը շանադիր եղած է միշտ հայ քեօսար ուսուցչական լաւագոյն ոյժերով օժտելու վարժարանը: Իր ընտրութիւններուն մէջ վկայականներու հետ դաստիարակչական տաղանդը մանաւանդ կը փնտռէ եւ կը գնահատէ:

Տնօրէնները իրենք անմիջական մաս մը կ'առնեն դաստիարակութեան եւ ուսուցման գործին մէջ. մեկ կողմէ ուղղութեան որոշ միութիւն մը ստեղծելով բոլոր դասաւանդութեանց, վարժութեանց եւ կրթական այլ գործունէութեանց մէջ, միւս կողմէ գլխաւոր եւ եական նիւղերը իրենք իսկ դասախօսելով:

Վարժարանին ուսուցչական մարմինը կազմուած է երկու կարգի ուժերէ:

Ա. Դաստիարակ-Ուսուցիչներ որոնք կը մնան միշտ, կը բնակին վարժարանին մէջ ու կ'ապահովեն կարգ մը դասերու աւանդման հետ, նաեւ մասնաւորաբար աշակերտաց դաստիարակութիւնը, մշտապէս մասնակցութեամբ անոնց կեանքին: Իւրաքանչիւր դասարան իրեն գլուխը ունի դաստիարակ-ուսուցիչ մը որ մօտէն կը հետեւի իրեն յանձնուած աշակերտներէն իւրաքանչիւրին կեանքին, ջանասիրութեան, եւ ընդհանուր դասարանին հաւաքական կեանքը բարձր բռնել կ'աշխատի:

Բ. Այլիւ Մասնագէտ Ուսուցիչներ որոնց յանձնուած են բուն երկրորդական բաժնի զանազան նիւղերը: Տնօրէնութիւնը հոգ կը տանի որ այցելու ուսուցիչները օտար եւ անտարբեր չի մնան վարժարանին ընդհանուր կեանքին. առ այս շատ մը առիթներ կ'ստեղծէ դասերէ դուրս գործակցութեան մը իրենց՝ դասաւարակ ուսուցիչներու եւ աշակերտաց միջեւ:

Տնօրէնութեան նախագահութեամբ պարբերաբար կը գումարուին նաեւ ուսուցչական ժողովներ:

ա. Դաստիարակչական Ժողովը որուն կը մասնակցին դաստիարակ-ուսուցիչները ամեն շաբաթ կը գումարուի եւ կ'զբաղի մասնաւորաբար աշակերտներու բարոյական եւ ֆիզիքական վիճակովը:

բ. Ընդհ. Ուսուցչական Ժողովը որու կը մասնակցին բոլոր ուսուցիչները կը գումարուի տարին քանի մը անգամ, զբաղելու համար աշակերտներու ուսումնական վիճակովը մանաւանդ:

Զ. ՆԱԽԿԻՆ ՍԱՆԵՐ

Պերպերեան Վարժարանը իր շուրջ կիսադարեան անխաբան գործունեութեամբը հայ ներկայ հասարակութեան մէջ կը հաշուէ նախկին սաներու պատկանելի թիւ մը. Երջանաւարները 500-է աւելի են. իսկ թերաւարներու թիւը բանի մը հազարի կը հասնի:

Պերպերեան նախկին սաները իրենց թիւէն զատ իրենց որակով մանաւանդ ակնառու տարր մը կը կազմեն ազգին մէջ: Արդարեւ խիստ շատ են անոնք որ իրենց ընդգրկած ասպարեզին մէջ — եկեղեցական, պետական, ելեւմտական, առեւտրական, բժշկական, իրաւագիտական, նարսարագիտական, ուսուցչական, գրական, գեղարուեստական են. — յայտնի անուն մը եւ արդար համբաւ մը վաստկած են. եւ ասիկայ լաւագոյն վկայութիւնը եւ փաստը եղած է միշտ, Պերպերեան Վարժարանին տուած դաստիարակութեան գերազանցապէս արդիւնագործ հանգամանքին:

Պերպերեան նախկին սաները կը պահեն ամենքն ալ իրենց սրտին մէջ յուզիչ յիշատակ մը իրենց դպրոցական տարիներէն եւ երախտագիտական զգացում մը իրենց հոգեկան օրրանին եւ անոր մեծանուն Հիմնադրին հանդէպ:

Այդ զգացումը միշտ մղած է զանոնք իրարու հով
գալու . անոնք հիմնած են Պերպերեան Սանուց Միու-
թիւն մը որ նպատակ ունի գործակցութիւն մը յառաջ
բերել բոլոր Պերպերեան նախկին սաներուն միջեւ ,
իրենց հոգեկան ազգականութեան կապը զօրացնելու
եւ զայն արդիւնաւոր գործօնի մը վերածելու համար :

Ամեն՝ տարի վարժարանին Նոր Հունձֆին օրը , հան-
դեսէն վերջ , նախկին սաները կ'ունենան տարեկան խնջոյք
մը որու ընթացքին իրենց մէջ կ'ընդունին նոյն տարուան
շրջանաւարտներ :

Ուրախ ենք յայտնելու որ Պոլսոյ նման , Գահիրէի մէջ
ալ կ'ազմուած է միութիւնը , որմէ աւագոյն արդիւնք-
ներ յուսալ արդար է :

Է. ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Պերպերեան վարժարանի աշակերտ կ'ընդունուին առնուազն ութը տարեկանը ամբողջացուցած հայ տղաք:

Ներկայացող աշակերտը պարտի հետք ունենալ 1. Ծննդեան վկայականը. 2. Պատուաստի վկայականը. 3. Եթէ ուրիշ վարժարանէ մը կուգայ, իր ուսման եւ վարուց վերջին վիճակացոյցը:

Աշակերտը կ'անցնէ մտից փոքր քննութիւն մը եւ կը դրուի իր ուսումնական վիճակին համապատասխան կարգը: Ազգային նախակրթարան մը աւարտած աշակերտը կը մտնէ Կրօնքագոյն դասարանը: Գահիրէի եւ Աղեթսանդրիոյ ազգային վարժարանները ըլլալով բարձրագոյն նախակրթարաններ անոնց շրջանաւարտները պիտի դրուին Երեք կարգը: Ուրիշ համարժեք Հայ կամ օտար երկրորդական վարժարանէ մը եկող աշակերտը կը մտնէ համապատասխան դասարանը: Դասարանի որոշման մեջ սակայն, աշակերտին զարգացման անձնական աստիճանը ի նկատի կ'առնուի միշտ:

Յերեկեայ աշակերտը կը վճարէ տարեկան 10 եգ. ոսկի:

ՅԵՐԵԿԵԱՆԵՐ

Այն ցերեկեայ աշակերտները որ կը փափաքին վարժարանէն ըստանալ իրենց ցերեկուան հաշիւ պարտին ամսական 1 1/2 եգ. ոսկի աւելի վճարել:

Գիշերօթիկ աշակերտք կը վնարէ տարեկան 50 եգ. ոսկի. այս գումարին մէջն են

Գիշերօթիկներ ուսում, սնունդ, բնակութիւն, ներմակեղէններու լուացք, բժշկական պարբ. քննութիւն, լոգանք:

Եղբայրներու համար Տնօրէնութիւնը կ'ընէ $\%$ 10 զեղջ մը:

Գիշերօթիկ աշակերտք իր հետ կը բերէ՝ 3 զոյգ սաւան (3 մէքր երկայնքով եւ 1.80 լայնքով), 6 երեսի սրբիչ, 4 սեղանի անձեռոց, 6 ձեռք ներքին ներմակեղէն, 4 գիշերանոց, 8 զոյգ գուլպայ, 12 քաշկինակ, 4 ձեռք հագուստ (մին սփառակաւ համազգեստ), 2 գլխարկ, 3 զոյգ կօշիկ, 1 զոյգ հողաթափ, 1 փոքր գորգ անկողնի առջեւ դրուելու համար, 1 մօեղարգել:

Վարժարանը ինք կը հայրայրէ մահնակալը եւ անկողինը:

Երբ գիշերօթիկ աշակերտին ծնողքը կը բնակի Գահիրէէ դուռն, պէտք է աշակերտը ունենայ բարոյական եւ նիւթական պատասխանատւութիւն ստանձնող պաշտպան մը Գահիրէի մէջ:

Եգիպտոսէ դուռն բնակող գիշերօթիկ աշակերտներուն Եգիպտոս մուտքին համար Տնօրէնութիւնը կ'ընծայէ մասնաւոր դիւրութիւններ:

Գիշերօթիկ եւ ցերեկեայ աշակերտաց տարբո՞ւսակին

Վարձմանը

Յղանակ

վնարումը տեղի կ'ունենայ կանխիկ երկու մասնավճարներով. առաջինը աշակերտին մուտքին օրը, երկրորդը 1 Փետրուարին: Ծնողաց դիւրութեան համար, սակայն, վարժարանը կ'ընդունի նաեւ միամսեայ կանխիկ մասնավճարներու դրութիւնը:

Կիսամեակի մը ընթացքին բացակայող, ուշ դարոց մեկնող, կանուխ մեկնող կամ հրաժարող գիշերօթիկ կամ ցերեկեայ առակերսին համար վարժարանը զեղջ կամ վնասուած գումարին յեսս հասուցում չի ըներ:

Գիշերօթիկ եւ ցերեկեայ առակերսներու գրեմական պիտոյից ծախքերը, ինչպէս եւ փոխադրութեան ծախքերը ծնողաց վրայ են:

Բանակցութեանց եւ արձանագրութեանց համար ծնողք կրնան դիմել վարժարան, ամէն օր առաւօտեան ժամը 9-էն 12:

Տեղեկութեանց եւ գրաւոր բանակցութեանց համար դիմել Տնօրէնութեան հասցեին՝

B. P. 1619, Le Caire-Egypte.

ՏՊԳՐ. Զ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ, ԱՊՑԻՆ-ԳԱՀԻՐԷ